

Порівняльна таблиця ДБН В.2.2-17 Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення ДБН В.2.2-17:20XX

Чинна редакція 1	Нова редакція * 2
<p>ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ Будинки і споруди ДБН В.2.2-17:2006 Доступність будинків і споруд для маломобільних На заміну ВСН 62-91 груп населення Чинні від 2007-05-01</p> <p>1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ Вимоги цього документа поширюються на проектування та реконструкцію цивільних (житлових та громадських) будинків та споруд з урахуванням потреб людей, які відносяться до маломобільних груп населення (далі - МГН), функціонально-планувальні елементи будинків і споруд, їх земельні ділянки, а також на вхідні вузли, комунікації, шляхи евакуації, приміщення (зони) проживання, обслуговування і робочі місця, а також їх інформаційне та інженерне обладнання. Вимоги цих Норм не поширюються на будинки спеціалізованих закладів для постійного і тимчасового проживання інвалідів і людей старшої вікової групи на умовах опіки, стаціонари лікувальних закладів і аналогічні установи, призначені для обслуговування і постійного перебування даних категорій населення, а також на житлові будинки для однієї сім'ї.</p> <p>2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ У цих Нормах є посилання на такі нормативні документи: ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень ДБН 363-92 Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України ДБН Б.2.4-1-94 Планування та забудова сільських поселень ДБН В. 1.1 -7-2002 Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва ДБН В.2.2-3-97 Будинки і споруди. Будинки та споруди навчальних закладів ДБН В.2.2-4-97 Будинки і споруди. Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів ДБН В.2.2-9-99 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Осно-</p>	<p>ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ Будинки і споруди Доступність будинків і споруд для мало-мобільних груп населення ДБН В.2.2-17:20XX На заміну ДБН В.2.2-17:2006 Чинні з XX.XX.20XX</p> <p>1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ Вимоги цього нормативного акта поширюються на проектування та реконструкцію цивільних будівель та споруд (житлових та громадських) з урахуванням потреб людей, які відносяться до маломобільних груп населення (далі - МГН), функціонально-планувальні елементи будівель і споруд, їх земельні ділянки, а також на вхідні вузли, комунікації, шляхи евакуації, приміщення (зони) проживання, обслуговування і робочі місця, а також їх інформаційне та інженерне обладнання. Вимоги цих Норм не поширюються на будівлі спеціалізованих закладів для постійного і тимчасового проживання осіб з інвалідністю і людей старшої вікової групи на умовах опіки, стаціонари лікувальних закладів і аналогічні установи, призначені для обслуговування і постійного перебування даних категорій населення, а також на житлові будинки для однієї сім'ї.</p> <p>2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ У цих Нормах є посилання на такі нормативно-правові акти, нормативні акти та нормативні документи: НПАОП 0.00-1.02-08 Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів НПАОП 0.00-1.51-88 Правила устроювання и безопасной эксплуатации фреоновых холодильных установок (Правила улаштування та безпечної експлуатації фреонових холодильних установок) НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок ДСанПіН 145-2011 Державні санітарні норми і правила утримання територій</p>

вні положення

ДБН В.2.2-10-2001 Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я
ДБН В.2.2-11-2002 Будинки і споруди. Підприємства побутового обслуговування. Основні положення
ДБН В.2.2-13-2003 Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди
ДБН В.2.2-15-2005 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення
ДБН В.2.2-16-2005 Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади
ДБН В.2.3-4-2004 Споруди транспорту. Автомобільні дороги
ДБН В.2.3-5-2001 Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів
ДБН В.2.3-15-2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
ДБН В.2.5-13-98 Інженерне обладнання будинків і споруд. Пожежна автоматика будинків і споруд
ДБН В.2.5-20-2001 Інженерне обладнання будинків і споруд. Газопостачання
ДБН В.2.5-23-2003 Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення
ДБН В.2.5-24-2003 Електрична кабельна система опалення
ДБН В.2.5-28:2006 Природне та штучне освітлення
ДБН В.2.6-31:2006 Конструкції будинків і споруд. Теплова ізоляція будинків
ДСТУ Б В.1.1-4-98 Захист від пожежі. Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість. Загальні вимоги
ДСТУ ISO 4190-6-2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 6. Ліфти пасажирські для встановлення в житлових будинках. Планування і вибір. ТК 104 "Ліфти"
ДСТУ ISO 9386-1:2005 Приводні підймальні платформи для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування. Частина 1. Вертикальні підймальні платформи
ДСТУ ISO 9386-2:2005 Приводні підймальні платформи для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування. Частина 2. Приводні сходові підйомники для пересування по нахиленій площині користувачів, що сидять, стоять та на інвалідних-колясках
ДСТУ рг EN 81-70:2003 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ліфтів. Частина 70. Зручність доступу до ліфтів пасажирів, зокрема пасажирів із функційними порушеннями
ДСТУ рг EN 81-71:2004 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ліфтів. Частина 71. Специфіка використання пасажирських та вантажопасажирських

населених місць

ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку
ДСН 239-96 Державні санітарні норми і правила захисту від впливу електромагнітних випромінювань
ДСанПіН 8.2.1-181-2012 Полімерні та полімервмісні матеріали, вироби і конструкції, що застосовуються у будівництві та виробництві меблів. Гігієнічні вимоги
ДСП 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів
ДБН Б.2.2-12:2018 Планування і забудова територій
ДБН 363-92 Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України
ДБН В. 1.1 -7-2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги
ДБН В.2.2-3:2018 Заклади освіти
ДБН В.2.2-4:2018 Заклади дошкільної освіти
ДБН В.2.2-9-2009 Громадські будинки та споруди. Основні положення
ДБН В.2.2-10-2001 Заклади охорони здоров'я
ДБН В.2.2-11-2002 Підприємства побутового обслуговування. Основні положення
ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди
ДБН В.2.2-15-2005 Житлові будинки. Основні положення
ДБН В.2.2-16-2005 Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади
ДБН В.2.2-18:2007 Заклади соціального захисту населення
ДБН В.2.2-20:2008 Готелі
ДБН В.2.2-23:2009 Підприємства торгівлі
ДБН В.2.2-24:2009 Проектування висотних житлових і громадських будинків
ДБН В.2.2-25:2009 Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)
ДБН В.2.2-26:2010 Суди
ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення
ДБН В.2.3-4-2004 Споруди транспорту. Автомобільні дороги
ДБН В.2.3-5-2018 Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів

ліфтів. Ліфти, стійкі до вандалізму
ДСТУ рг EN 81-72:2002 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ліфтів. Частина 72. Ліфти для пожежної служби
ДСТУ рг EN 81-73:2004 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ліфтів. Частина 73. Режим роботи ліфтів у разі пожежі
ДНАОП 0.00-1.02-99 Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів. ТК 104 "Ліфти"
ГОСТ 7396.1-89 МЕК 83-75) Соединители штепсельные бытового и аналогичного назначения. Основные размеры. (З'єднувачі штепсельні побутового та аналогічного призначення. Основні розміри)
СНиП 2.04.05-91 Отопление, вентиляция и кондиционирование. (Опалення, вентиляція і кондиціонування)
СНиП 2.09.04-87 Административные и бытовые здания. (Адміністративні та побутові будинки)
ВБН В.2.2-ЦЗН-2004/Мінпраці та соціальної політики України Будинки і споруди. Центри зайнятості населення базового рівня (Здания и сооружения. Центры занятости населения базового уровня))
ВСН 01-89/ Росавтотранс Предприятия по обслуживанию автомобилей. (Підприємства з обслуговування автомобілів)
ВСН 54-87/ Госгражданстрой Предприятия розничной торговли. Нормы проектирования. (Підприємства роздрібної торгівлі. Норми проектування)
ВСН 60-89/ Госкомархитектуры Устройство связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий. Нормы проектирования. (Влаштування зв'язку, сигналізації та диспетчеризації інженерного обладнання житлових та громадських будинків. Норми проектування)
ВСН 61-89(р)/ Госкомархитектуры Реконструкция и капитальный ремонт жилых домов. Нормы проектирования. (Реконструкція та капітальний ремонт житлових будинків. Норми проектування)
СН 4948-89 Санитарные нормы допустимых уровней инфразвука и низкочастотного шума на территории жилой застройки. (Санітарні правила допустимих рівнів інфразвуку та низькочастотного шуму на території житлової забудови)
СанПиН 42-121 -4719-88 Санитарные правила устройства, оборудования и содержания общежитий для рабочих, студентов, учащихся средних учебных заведений и профессионально-технических училищ. (Санітарні правила влаштування, обладнання та утримання гуртожитків для робітників, студентів, учнів середніх навчальних закладів та професійно-технічних училищ)
СанПиН 42-123-5777-91 Санитарные правила для предприятий общественного

ДБН В.2.3-15-2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
ДБН В.2.5-20-2001 Інженерне обладнання будинків і споруд. Газопостачання
ДБН В.2.5-23:2010 Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення
ДБН В.2.5-24-2003 Електрична кабельна система опалення
ДБН В.2.5-28:2006 Природне та штучне освітлення
ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту
ДБН В.2.5-64:2012 Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво
ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування
ДБН В.3.2-2-2009. Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт
ДБН В.2.6-31:2016 Теплова ізоляція будинків
ДСТУ Б В.1.1-4-98 Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість. Загальні вимоги
ДСТУ Б В.2.7-117-2002 (ГОСТ 6787-2001) Плитки керамічні для підлог. Технічні умови
ДСТУ 2587:2010. Безпека дорожнього руху. Розмітка дорожня. Загальні технічні вимоги. Методи контролювання. Правила застосування
ДСТУ 4100-2002. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування
ДСТУ ІЕС TR 60083:2015 Штепселі та розетки побутового й аналогічного загального призначення, стандартизовані в країнах-членах МЕК (ІЕС TR 60083:2015, ІДТ)
ДСТУ ISO 4190-6-2001 Установка ліфтова (елеваторна). Частина 6. Ліфти пасажирські для встановлення в житлових будинках. Планування і вибір.
ДСТУ ISO 9386-1:2005 Приводні підймальні платформи для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування. Частина 1. Вертикальні підймальні платформи
ДСТУ ISO 9386-2:2005 Приводні підймальні платформи для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Правила безпеки. Розміри та функціонування. Частина 2. Приводні сходові підйомники для пересування по нахиленій площині користувачів, що сидять, стоять та на інвалідних-колясках
ДСТУ EN 81-70:2010 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ліфтів. Частина 70. Зручність доступу до ліфтів пасажирів, зокрема пасажирів із функційними порушеннями

питання, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое. (Санітарні правила для підприємств громадського харчування, включаючи кондитерські цехи та підприємства, які виробляють м'яке морозиво)
СанПиН 1304-75 Санитарные нормы допустимых вибраций в жилых домах. (Санітарні правила допустимих вібрацій у житлових будинках)
СанПиН 2152-80 Санитарно-гигиенические нормы допустимых уровней ионизации воздуха производственных и общественных помещений. (Санітарно-гігієнічні норми допустимих рівнів іонізації повітря виробничих та громадських будинків)
СанПиН 2605-82 Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территории жилой застройки. (Санітарні норми і правила забезпечення інсоляцією житлових та громадських будинків і території житлової забудови)
СанПиН 3077-84 Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий и на территории жилой застройки. (Санітарні норми допустимого шуму у приміщеннях житлових та громадських будинків та на території житлової забудови)
СанПиН 5781-91 Санитарные правила для предприятий продовольственной торговли. (Санітарні правила для підприємств продовольчої торгівлі)

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Адаптація - пристосування до нових умов, тут: пристосування середовища життєдіяльності, будинків і споруд до потреб маломобільних груп населення.

Візуальні засоби інформації — тут: носії інформації у вигляді помітних зором текстів, знаків, символів, світлових сигналів тощо, переданих у тому числі людям із порушенням функцій органів слуху.

Доступні для МГН будинки і споруди - будинки і споруди, у яких реалізований комплекс архітектурно-планувальних, інженерно-технічних, ергономічних, конструкційних і організаційних заходів, що відповідають нормативним вимогам щодо забезпечення доступності і безпеки МГН.

Елемент — складова частина будь-чого, тут: архітектурний, технічний або механічний компонент ділянки, будинку або приміщення, наприклад, робоче місце, місце відпочинку, душ, телефонна кабіна, двері, керуючий пристрій, ручка, поручень тощо.

Інвалід - людина, що має порушення здоров'я зі стійким розладом функцій організму, у тому числі з ураженням опорно-рухового апарату, вадами зору і

ДСТУ EN 81-71+A1:2008 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ліфтів. Частина 71. Специфічне використання пасажирських та вантажопасажирських ліфтів. Ліфти стійкі до вандалізму
ДСТУ EN 81-72:2017 Норми безпеки до конструкції і експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських та вантажопасажирських ліфтів. Частина 72. Ліфти пожежні
ДСТУ EN 81-73:2017 Норми безпеки щодо конструкції та експлуатації ліфтів. Специфічне використання пасажирських та вантажопасажирських ліфтів. Частина 73. Режим роботи ліфтів у разі пожежі (EN 81-73:2016, IDT)
ГОСТ 4997-75 Ковры диэлектрические резиновые. Технические условия (Килими діелектричні гумові. Технічні умови)
ГОСТ 21786-76 Система "человек-машина". Сигнализаторы звуковые неречевых сообщений. Общие эргономические требования (Система людина-машина. Сигналізатори звукових немовних повідомлень. Загальні ергономічні вимоги)
ГОСТ 28170-89 Изделия акустоэлектронные. Термины и определения (Вироби акустоелектронні. Терміни та визначення)
ГБН В.2.2-34620942-002:2015 Лінійно-кабельні споруди телекомунікацій. Проектування
НПАОП 0.00-1.02-99 Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів
ВСН 01-89/Росавтотранс. Підприємства по обслуговуванню автомобілей. (Підприємства по обслуговуванню автомобілів)

3.ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цих Нормах використано терміни, установлені в Кодексі цивільного захисту України: захисні споруди цивільного захисту, інженерно-технічні заходи цивільного захисту, споруда подвійного призначення; в ДСТУ Б А.1.1-91: нормативний документ, стандарт; в ДБН А.2.2-3: будівля, споруда; ДСТУ 2272: шляхи евакуації.

Нижче наведено терміни, додатково використані у цих Нормах, та визначення позначених ними понять.

3.1 адаптація

Пристосування до нових умов, тут: пристосування середовища життєдіяльності, будівель і споруд до потреб маломобільних груп населення.

дефектами слуху, що приводять до обмеження життєдіяльності і викликають необхідність його соціального захисту.

Ліфтовий хол - спеціальне приміщення, розташоване біля входу до ліфта.

Маломобільні групи населення (МГН) - люди, що відчувають труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі. До мало-мобільних груп населення тут віднесені інваліди, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, люди з дитячими колясками тощо.

Перекладач жестової мови (сурдоперекладач) - фахівець, який здійснює переклад звукової інформації на мову жестів для глухонімих і людей з дефектами слуху.

Пожежебезпечна зона - частина будинку, споруди, протипожежного відсіку, виділена протипожежними перешкодами для захисту людей від небезпечних факторів пожежі протягом заданого часу (від моменту виникнення пожежі до завершення рятувальних робіт), забезпечена комплексом заходів для проведення евакуації і рятування.

Смуга руху - частина пішохідного шляху, призначена для руху в один ряд в одному напрямку.

Система засобів інформації (інформаційні засоби) - тут: сукупність носіїв інформації, що забезпечують для МГН своєчасне орієнтування у просторі, сприяють безпеці і зручності пересування, а також інформують про властивості середовища життєдіяльності.

Спеціалізований елемент - тут: елемент, до якого (як до об'єкта нормування) ставляться специфічні вимоги щодо адаптації з урахуванням конкретного або сукупного дефектів здоров'я людини.

Тактильні засоби інформації - носії інформації, що передаються інвалідам по зору і сприймаються шляхом дотику.

Текстофон - апарат для передавання, приймання і ведення діалогу по телефону інвалідами з порушеннями слуху в текстовому режимі. Апарат забезпечений клавіатурою і дисплеєм для відображення текстової інформації.

Тифлотехнічні засоби — засоби, що полегшують людям з вадами зору роботу і засвоєння інформації (магнітофони, диктофони, письмові прилади, клавіатура зі шрифтом Брайля).

Універсальний елемент - тут: елемент, що проектується з урахуванням можливого вико-ристання усіма категоріями населення, у тому числі МГН.

Шлях руху - тут: пішохідний шлях, який використовується МГН, у тому чи-

3.2 акцент

Контрастний орієнтир, елемент архітектурного середовища, інформаційно значущий для відвідувачів (споживачів), у тому числі маломобільних груп населення.

3.3 благоустрій ділянки

Комплекс заходів, що забезпечують доступність маломобільних груп населення і включають: створення штучного ландшафту (озеленення), вимощення доріжок для пішоходів і проїзної частини, влаштування зовнішнього освітлення, створення зон відпочинку та розваг на ділянці, а також інформаційне забезпечення відвідувачів.

3.4 бордюри

Огорожа шляхів руху і просторів однорідними елементами малої висоти, яка поєднує функції щодо критеріїв безпеки та інформаційності.

3.5 виніс крони

Розмір в плані від крайки крони до стовбура рослини, дерева; зона передбачуваної травмонебезпеки для маломобільних груп населення.

3.6 візуальні засоби інформації

Тут: носії інформації у вигляді помітних зором текстів, знаків, символів, світлових сигналів тощо, переданих у тому числі людям із порушенням функцій органів слуху.

3.7 габарити

Внутрішні („у просвіті”) і зовнішні („в чистоті”) розміри елементів архітектурного середовища (предметів і просторів) за їх крайніми виступними частинами.

3.8 доступні для МГН будівлі і споруди

Будівлі і споруди, у яких реалізований комплекс архітектурно-планувальних, інженерно-технічних, ергономічних, конструкційних і організаційних заходів, що відповідають нормативним вимогам щодо забезпечення доступності і безпеки МГН.

3.9 елемент

Складова частина будь-чого, тут: архітектурний, технічний або механічний компонент ділянки, будівлі або приміщення, наприклад, робоче місце, місце відпочинку, душ, телефонна кабіна, двері, керуючий пристрій, ручка, поручень тощо.

3.10 зона

Параметри і конфігурація функціонально організованого простору, не повністю відокремленого огорожувальними конструкціями.

слі інвалідами на кріслах-колясках, для переміщення по ділянці (доріжки, тротуари, пандуси тощо), а також на вході до будинку або споруди та всередині будинків і споруд (горизонтальні і вертикальні комунікації).

3.11 зона безпеки

Зона (смуга) біля краю функціонального елемента (площадки, майданчика), призначена для запобігання травмонебезпечних ситуацій.

3.12 зона відвідувачів

Сукупність приміщень і просторів у будівлях і спорудах, призначених для відвідувачів

3.13 зона надання послуг (обслуговування)

Сукупність місць обслуговування в приміщенні або на земельній ділянці.

3.14 ідентифікація

Однозначне розпізнання функціонального призначення об'єкта або зони ризику.

3.15 інклюзивне навчання

Це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

3.16 інклюзивна освіта

Комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у закладах загальної середньої освіти на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

3.17 карман

Ніша, простір, що прилягає до межі зони, приміщення комунікаційного шляху поза їх межами.

3.18 катафоти

Світлоогороджувальні панелі, призначені для розмітки і маркування поверхонь.

3.19 комунікаційні простори

Зони, приміщення будівель і споруд, ділянок, призначені, головним чином, для руху по них людських потоків.

3.20 комунікаційні шляхи

Частини комунікаційних просторів, призначені виключно для руху.

3.21 латеральний

Крайковий, обмежуючий краї.

3.22 ліфтовий хол

Спеціальне приміщення, розташоване біля входу до ліфта.

3.23 маломобільні групи населення (МГН)

Люди, що відчувають труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі. До маломобільних груп населення тут віднесені особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, літні люди, люди з дитячими колясками тощо.

3.24 маячок

Світловий або звуковий пульсуючий орієнтир

3.25 місця обслуговування

Організовані та обладнані частини будівель, споруд, приміщень, зон для надання послуг відвідувачу. Включають в себе робоче місце, місце особи, яку обслуговують, можливо – місце очікування.

3.26 мнемосхема

Засіб забезпечення навігації (орієнтування) осіб з порушеннями зору, що являє собою тактильний план будівлі, об'єкта, окремих локацій об'єкта прилеглої території тощо. Місце знаходження мнемосхеми має бути у доступному та зрозумілому для МГН місці переважно біля входу/виходу до будівлі (об'єкта). Також можна використовувати мнемосхеми з монтованим аудіосупроводом.

3.27 особа із порушенням зору

Особа, у якої повністю відсутній зір або гострота залишкового зору не перевищує 10 %, або поле зору складає не більше 20 %.

3.28 особи з інвалідністю

До цієї групи належать особи зі стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, які під час взаємодії з різними бар'єрами можуть заважати їхній повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими.

3.29 пандус

Споруда, що має похилу ухил, який не перевищує 8 % і забезпечує самостійне переміщення маломобільних груп населення при подоланні перепадів висоти на шляхах руху (зокрема осіб з інвалідністю на кріслах колісних).

3.30 парапет

Як правило, глуха огорожа перепаду висот, конструктивний елемент, що огорожує шляхи руху і функціональні простори, поєднує функції за критеріями безпеки та інформаційності.

3.31 перекладач жестової мови (сурдоперекладач)

Фахівець, що здійснює переклад усної мови на жестову мову глухих та забезпечує зворотній переклад жестової мови глухих на словесну мову.

3.32 піктограма

Символічний малюнок, частіше за все стилізований елемент візуальної комунікації, невеличкі графічні символи, які передають певну інформацію.

3.33 підйом

Різниця рівнів (вертикальний розмір) між найближчими горизонтальними площинами похилого шляху руху.

3.34 приміщення індивідуального обслуговування (функціональне)

Кабіна або кабінет, де здійснюється самообслуговування чи обслуговування маломобільних груп населення персоналом закладу (установи, підприємства). Габарити кабінети (кабінету) мають враховувати, як правило, можливість розміщення також особи, що супроводжує особу з інвалідністю.

3.35 пожежобезпечна зона

Частина будівлі, споруди, протипожежного відсіку, виділена протипожежними перешкодами для захисту людей від небезпечних факторів пожежі протягом заданого часу (від моменту виникнення пожежі до завершення рятувальних робіт), забезпечена комплексом заходів для проведення евакуації і рятування.

3.36 розумне пристосування

В разі необхідності (в конкретному випадку) внесення необхідних і до речних модифікацій і коректив, які не стають обтяжливими для цілей забезпечення реалізації або здійснення можливостей особам з інвалідністю нарівні з

іншими людьми їхніх прав і основоположних свобод.

3.37 сигналізатори (сповіщувачі) безпеки

Спеціальні елементи, вбудовані у поверхню або такі, що прикладаються до поверхні пішохідної доріжки чи іншим елементам для попередження людей з ослабленим зором або незрячих про небезпеку на їх шляху.

3.38 символіка

Інформація для відвідувачів, яка відтворюється тактильним або графі-

чним способом.

3.39 система засобів інформації (інформаційні засоби)

Тут: сукупність носіїв інформації, що забезпечують для МГН своєчасне орієнтування у просторі, сприяють безпеці і зручності пересування, а також інформують про властивості середовища життєдіяльності.

3.40 смуга руху

Частина пішохідного шляху, призначена для руху в один ряд в одному напрямку.

3.41 спеціалізований елемент

Тут: елемент, до якого (як до об'єкта нормування) ставляться специфічні вимоги щодо адаптації з урахуванням конкретного або сукупного дефектів здоров'я людини.

3.42 табло

Показчики з механічним, електричним або іншим приводом зміни символів на їх робочій поверхні.

3.43 тактильний

Властивість об'єкта, що сприймається шляхом дотику, тобто торкання до нього.

3.44 тактильні елементи доступності

Система засобів безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб з порушенням зору.

3.45 тактильні засоби інформації

Носії інформації, що передаються особам з порушенням зору і сприймаються шляхом дотику.

3.46 тактильний наземний, підлоговий показчик

Засіб відображення інформації, який являє собою смугу із різних матеріалів визначеного кольору і рисунку рифлення, що дозволяє особам з порушенням зору розпізнавати типи дорожнього або підлогового покриття шляхом відчуття на дотик стопами ніг, тростиною, або використовуючи залишковий зір.

3.47 тактильні позначки

Елементи, що мають містити коротку інформацію про окремі локації на об'єкті виконану шрифтом Брайля.

3.48 текстифон

Апарат для передавання, приймання і ведення діалогу по телефону особами з інвалідністю з порушеннями слуху в текстовому режимі. Апарат забезпечений клавіатурою і дисплеєм для відображення текстової інформації.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 При проектуванні та реконструкції громадських і житлових будинків слід передбачати для інвалідів і громадян інших маломобільних груп населення умови життєдіяльності, однакові з рештою категорій населення.

4.2 Перелік об'єктів, доступних для інвалідів і інших маломобільних груп населення, розрахункова кількість і категорія інвалідів, а також група мобільності МГН (додаток А, таблиця А.1) встановлюються у завданні на проектування.

4.3 При проектуванні об'єктів, доступних для МГН, повинні бути забезпечені:

- доступність місць цільового відвідування і безперешкодність переміщення всередині будинків і споруд;
- безпека шляхів руху (у тому числі евакуаційних), а також місць прожи-

3.49 тифлотехнічні засоби

Засоби, що полегшують особам з порушенням зору роботу і засвоєння інформації (магнітофони, диктофони, письмові прилади, клавіатура зі шрифтом Брайля), планшети, смартфони та інші сучасні засоби зв'язку.

3.50 універсальний дизайн

Основа для проектування навколишнього середовища, цивільних будівель і споруд, транспортних засобів загального користування, речей, технологій, будь-яких інформаційних видань або способу подачі інформації та комунікацій таким чином, щоб ними могли користуватися найширші верстви населення, незважаючи на їх можливі функціональні обмеження.

3.51 універсальний елемент

Тут: елемент, що проектується з урахуванням можливого використання усіма категоріями населення, у тому числі МГН.

3.52 фактура

Рельєфність опорядження поверхні.

3.53 функціональна група приміщень

Сукупність пов'язаних просторово та функціонально приміщень і комунікаційних просторів.

3.54 функціональні зони

Простір, який характеризується визначеними ознаками, пов'язаними з будь-якою діяльністю (наприклад, зона телефону-автомату, зона у межах столу, зона стійки у кафетерії тощо).

3.55 хол

Прохідний зал, як правило, прилягаючий до комунікаційного приміщення.

3.56 шлях руху

Тут: пішохідний шлях, який використовується МГН, у тому числі особами в кріслах колісних, для переміщення по ділянці (доріжки, тротуари, пандуси тощо), а також на вході до будівлі або споруди та всередині будівель і споруд (горизонтальні і вертикальні комунікації).

3.57 шрифт Брайля

Рельєфний (рельєфно-крапковий) спеціальний шрифт для незрячих і осіб, що слабо бачать.

3.58 штучна нерівність

Спеціально створене підвищення на проїзній частині дороги для примусового зниження швидкості руху, яке розташоване перпендикулярно до осі дороги.

вання, обслуговування і прикладення праці;
- своєчасне отримання МГН повноцінної і якісної інформації, яка дозволяє орієнтуватися в просторі, використовувати обладнання (у тому числі для самообслуговування), отримувати послуги, брати участь у трудовому і навчальному процесах;
- зручність і комфорт середовища життєдіяльності.

4.4 Проектні рішення об'єктів, доступних для інвалідів, не повинні обмежувати умови життєдіяльності інших груп населення, а також ефективність експлуатації будинків. З цією метою слід проектувати адаптовані до потреб інвалідів універсальні елементи будинків і споруд, які використовуються усіма групами населення. Необхідність застосування спеціалізованих елементів, що враховують специфічні потреби інвалідів, установлюється завданням на проектування.

4.5 При проектуванні, обладнанні й оснащенні будинків і споруд, доступних для МГН, повинні виконуватися вимоги чинних нормативних документів: ДБН 360, ДБН В. 1.1-7, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.5-20, ДБН В.2.5-24, ДБН В.2.6-31, ВСН 61 та інші.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 При проектуванні та реконструкції цивільних будівель і споруд слід передбачати для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення умови життєдіяльності, однакові нарівні з рештою категорій населення. У разі неможливості прийняття повного виконання вимог цих Норм щодо реконструкції, капітального ремонту, реновації, або адаптації існуючих будівель та споруд для потреб МГН слід здійснювати проектування в рамках «розумного пристосування» з гармонізації завдання на проектування з територіальними органами соціального захисту населення з урахуванням думки громадських об'єднань осіб з інвалідністю.

4.2 Доступність маломобільних груп населення повинна забезпечуватися:

- фізичною можливістю потрапляння та пересування об'єктом, прилеглою територією;
- фізична безпека при потраплянні та пересуванні об'єктом, прилеглою територією, отриманні послуг;
- фізична можливість отримання послуг;
- можливість для вільного отримання інформації про об'єкт та послуги, що надаються; вільна навігація (орієнтування) по об'єкту та прилеглою територією.

4.3 При проектуванні об'єктів повинні бути забезпечені:

- доступність місць цільового відвідування і безперешкодність переміщення всередині будівель і споруд усіх користувачів, зокрема МГН;
- безпека шляхів руху (у тому числі евакуаційних), а також місць проживання, обслуговування і прикладення праці усіх користувачів, в тому числі МГН;
- евакуації людей з будівлі або в безпечну зону (з врахуванням особливостей осіб з інвалідністю) до ймовірної шкоди їх життю і здоров'ю внаслідок впливу небезпечних та надзвичайних факторів;
- своєчасне отримання МГН повноцінної і якісної інформації, яка дозволяє орієнтуватися в просторі, використовувати обладнання (у тому числі для самообслуговування), отримувати послуги, брати участь у трудовому і освітньому процесах;
- зручність і комфорт середовища життєдіяльності.

4.4 Проектні рішення об'єктів повинні проектуватися з врахуванням

5 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

5.1 У проектах повинні бути передбачені умови безперешкодного і зручного пересування МГН по ділянці до будинку або по території підприємства, комплексу споруд, транспортної інфраструктури, зелених зон (парки, сквери тощо) з урахуванням вимог ДБН 360, ДБН Б.2.4-1, ВСН 01, ДБН В.2.3-15.

Система засобів орієнтації для людей з вадами зору та інформаційної підтримки повинна бути

забезпечена на всіх шляхах руху, доступних для МГН на весь час експлуатації.

5.2 Транспортні проїзди на ділянці і пішохідні дороги на шляху до об'єктів, які відвідують інваліди, допускається об'єднувати у разі дотримання містобудівних вимог до параметрів шляхів руху та положень ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5.

5.3 Ширина шляху руху на ділянці при зустрічному русі інвалідів на кріслах-колясках повинна

бути не менше 1,8 м з урахуванням габаритних розмірів крісел-колясок відповідно до чинних нормативних документів.

Поздовжній уклон шляху руху, по якому можливий проїзд інвалідів на кріслах-колясках, не повинен перевищувати 5 %. При влаштуванні з'їздів із тротуару біля будинку та в затінених місцях допускається збільшувати поздовжній уклон до 10 % на протязі не більше 10 м.

Поперечний уклон шляху руху слід приймати в межах 1-2 %.

5.4 Висоту бордюрів по краях пішохідних шляхів на ділянці рекомендується приймати не більше 0,05 м.

Висота бортового каменю в місцях перетину тротуарів із проїзною частиною, а також перепад висот бордюрів, бортових каменів уздовж експлуатованих газонів і озелених майданчиків, що прилягають до шляхів пішохідного руху, не повинні перевищувати 0,04 м.

принципів універсального дизайну та з врахуванням вимог доступності для осіб з

інвалідністю та маломобільних груп населення. При цьому проектні рішення не повинні обмежувати умови життєдіяльності інших груп населення, а також ефективність експлуатації будівель. З цією метою необхідно проектувати адаптовані до потреб осіб з інвалідністю універсальні елементи будівель і споруд, які використовуються усіма групами населення. Необхідність застосування спеціалізованих елементів, що враховують специфічні потреби осіб з інвалідністю, встановлюється завданням на проектування.

4.5 При проектуванні, обладнанні й оснащенні будівель і споруд, доступних для МГН, повинні виконуватися вимоги чинних нормативних документів:

ДБН Б.2.2-12, ДБН В. 1.1-7, ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-20, ДБН В.2.2-23, ДБН В.2.2-24, ДБН В.2.2-25, ДБН В.2.2-26, ДБН В.2.2-28.

5 ВИМОГИ ДО ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

5.1 У проектах повинні бути передбачені умови безперешкодного і зручного пересування МГН по ділянці до будівлі або по території підприємства, комплексу споруд, транспортної інфраструктури, зелених зон (парки, сквери тощо) з урахуванням вимог ДБН Б.2.2-12, ВСН 01, ДБН В.2.3-15. Ці шляхи повинні бути

поєднані з зовнішніми по відношенню до ділянки транспортними та пішохідним комунікаціями, спеціалізованими паркувальними місцями, зупинками громадського транспорту.

При перетині пішохідних шляхів транспортними засобами біля входу до будівлі або на ділянці слід передбачати інформаційні елементи завчасного попередження водіїв про місця переходу та його регулювання.

Система засобів орієнтації для людей з порушенням зору та інформаційної підтримки, а саме тактильні та візуальні елементи доступності, аудіопоказчики повинні бути передбачені на всіх шляхах руху, доступних для МГН на весь час експлуатації.

5.2 Транспортні проїзди на ділянці і пішохідні дороги на шляху до об'єктів не допускається об'єднувати, крім випадків, вказаних у ДБН Б.2.2-12.

5.5 За наявності на ділянці підземних і надземних переходів їх слід обладнувати пандусами або підйомними пристроями, якщо не можна організувати для МГН надземний прохід.

5.6 Тактильні засоби, що виконують попереджувальну функцію на покритті пішохідних шляхів на ділянці, слід розміщувати не менше ніж за 0,8 м до об'єкта інформації, початку небезпечної ділянки, зміни напрямку руху, входу тощо.

5.7 Для покриття пішохідних доріжок, тротуарів і пандусів не допускається застосування насипних або крупноструктурних матеріалів, що перешкоджають пересуванню МГН на кріслах-колясках або з милицями. Покриття з бетонних плит повинно бути рівним, а товщина швів між плитами - не більше 0,015 м.

5.8 На шляхах руху МГН не допускається застосовувати непрозорі хвіртки на навісних завісах двосторонньої дії, хвіртки з обертовими полотнами, а також турнікети завширшки менше ніж 0,85 м.

5.9 Для відкритих сходів на перепадах рельєфу рекомендується приймати ширину проступів не менше 0,4 м, висоту підйомів сходинок - не більше 0,12 м. Усі сходинки у зовнішніх сходах у межах одного маршруту повинні бути однако-вими за формою в плані, за розмірами ширини проступу і висоти підйому сходинок. Поперечний уклон зовнішніх сходинок повинен бути в межах 1-2 %.

5.10 Сходи повинні дублюватися пандусами, а за необхідності - іншими засобами підйому та відповідати вимогам ДБН В.2.3-5.

5.11 Пристрої й обладнання (поштові скриньки, укриття таксофонів, банкомати, інформаційні щити тощо), розташовані на стінах будинків, споруд або на окремих конструкціях, і виступні елементи та частини будинків і споруд не повинні скорочувати нормований простір для проходу, а також проїзду і маневрування крісла-коляски.

Об'єкти, нижня крайка яких розташована на висоті від 0,7 до 2,1 м від рівня пішохідного шляху, не повинні виступати за площину вертикальної конструкції більше ніж на 0,1 м, а при їх розміщенні на розташованій окремо опорі — не більше 0,3 м. При збільшенні виступних розмірів простір під цими об'єктами необхідно виділяти бордюром каменем, бортиком заввишки не менше 0,05 м або огорожами заввишки не менше 0,7 м тощо.

Таксофони, банкомати й інше спеціалізоване обладнання для людей з вадами зору повинні встановлюватися на горизонтальній площині із застосуванням

5.3 Ширина шляху руху на ділянці при зустрічному русі осіб на кріслах колісних повинна бути не менше 1,8 м з урахуванням габаритних розмірів крісел колісних відповідно до чинних нормативних документів.

Поздовжній уклон шляху руху, по якому можливий проїзд осіб на кріслах колісних, не повинен перевищувати 5 %. При влаштуванні з'їздів із тротуару біля будівлі та в затінених місцях допускається збільшувати поздовжній уклон до 10 % на відстані не більше ніж 10 м.

Поперечний уклон шляху руху слід приймати в межах 1-2 % (рис. 1).

5.4 Висоту бордюрів по краях пішохідних шляхів на ділянці рекомендується приймати не більше ніж 0,05 м.

Висота бортового каменю в місцях перетину тротуарів із проїзною частиною повинна бути в рівень із проїзною частиною. Однак при цьому необхідно встановлювати по всій ширині попереджувальні тактильні смуги паралельно проїзній частині. Бортовий камінь повинен бути контрастним по відношенню до покриття пішохідного шляху та до покриття на проїзній частині.

Висота бортового каменю в місцях перетину тротуарів із проїзною частиною, а також перепад висот бордюрів, бортових каменів уздовж експлуатованих газонів і озелених майданчиків, що прилягають до шляхів пішохідного руху, не повинні перевищувати 0,04 м (рис. 2)

Рис. 1 - Розміри тротуарів і доріжок

Рис. 2 - Обладнання пішохідного переходу на вулиці та «острівцях безпеки»

5.5 За наявності на ділянці підземних і надземних переходів їх слід обладнувати пандусами або підйомними пристроями, якщо не можна організувати для МГН надземний прохід (рис. 3).

5.6 Тактильні засоби, що виконують попереджувальну функцію на покритті пішохідних шляхів на ділянці, необхідно розміщувати не менше ніж за 0,5 м до об'єкта інформації, початку небезпечної ділянки, зміни напрямку руху, входу тощо.

5.7 Для покриття пішохідних доріжок, тротуарів і пандусів не допускається застосування насипних або крупноструктурних матеріалів, що перешкоджають пересуванню МГН на кріслах колісних або з милицями. Покриття з бетонних плит повинно бути рівним, а товщина швів між плитами не більше ніж 0,015 м.

5.8 На шляхах руху МГН не допускається застосовувати непрозорі хвіртки на навісних завісах двосторонньої дії, хвіртки з обертовими полотнами, а також турнікети завширшки менше ніж 0,85 м.

5.9 На шляхах руху МГН не допускається встановлювати інформаційні

рифленого покриття або на окремих плитах заввишки до 0,04 м, край яких повинен знаходитися від встановленого обладнання на відстані 0,7-0,8 м.

Форми і краї підвісного обладнання повинні бути заокруглені.

5.12 Вхід на територію або ділянку слід обладнувати доступними для інвалідів елементами інформації про об'єкт.

Вхід на ділянку житлового одноквартирного будинку рекомендується обладнувати контрольно-охоронними приладами або пристроями сигналізації, що передають інформацію до житла для людей з вадами зору і дефектами слуху.

5.13 На відкритих індивідуальних автостоянках біля закладів обслуговування слід виділяти не менше 10 % місць (але не менше одного місця) для транспорту інвалідів. Ці місця повинні позначатися знаками, прийнятими в міжнародній практиці.

Місця для особистого автотранспорту інвалідів бажано розміщувати поблизу входу, доступного для інвалідів, але не далі 50 м, а при житлових будинках - не далі 100 м. Ширина зони для паркування автомобіля інваліда повинна бути не менше 3,5 м.

Майданчики для зупинки спеціалізованих засобів громадського транспорту, що перевозять лише інвалідів, слід передбачати на відстані не далі 100 м від входів до громадських будинків, доступних для МГН.

стояки, колони, обмежувачі руху транспорту стовпи та стовпчики діаметром менше ніж 0,5 м та висотою не менше ніж 0,8 м. Відповідні елементи, що розміщуються на шляхах руху МГН, повинні мати контрастне маркування.

Для відкритих сходів на перепадах рельєфу рекомендується приймати ширину проступів не менше ніж 0,4 м, висоту підйомів сходинок - не більше ніж 0,12 м. Усі сходинки у зовнішніх сходах у межах одного маршруту повинні бути однаковими за формою в плані, за розмірами ширини проступу і висоти підйому сходинок. Поперечний уклон зовнішніх сходинок повинен бути в межах 1-2 %. Сходинки повинні мати вертикальний елемент – присхідець. Край наступної сходинки не має виступати за рівень присхідця (рис. 4).

5.10 Сходи повинні дублюватися пандусами, а за необхідності – іншими засобами підйому та відповідати вимогам ДБН В.2.3-5.

5.11 Уклон зовнішніх пандусів на шляхах руху і біля входу до будівлі повинен бути не більше 8% (1:12), на коротких проміжках і на зїзді з тротуару на проїзну частину уклон приймається 10% (1:10), ширина пандусу повинна бути в чистоті 1,2 м, за двостороннім рухом – 1,8 м (рис.4).

Рис. 3 - Пандус підземного переходу

5.12 Зовнішні сходи і пандуси повинні мати двобічне огороження з поручнями. За висоти підйому до 3,0 м і більше пандуси слід замінювати підйомними пристроями (рис. 5).

5.13 Поверхня пандусу повинна бути неслизькою, чітко маркована кольором або фактурою, контрастною відносно суміжних горизонтальних поверхонь.

Необхідність підігріву поверхні пандуса, а також навіса або укриття визначається проектом

5.14 Пристрої й обладнання (поштові скриньки, укриття таксофонів, банкомати, інформаційні щити тощо), що розташовані на стінах будівель, споруд або на окремих конструкціях, і виступні елементи та частини будівель і споруд не повинні скорочувати нормований простір для проходу, а також проїзду і маневрування крісла колісного.

Об'єкти, нижня крайка яких розташована на висоті від 0,7 м до 2,1 м від рівня пішохідного шляху, не повинні виступати за площину вертикальної конструкції більше ніж на 0,1 м, а при їх розміщенні на розташованій окремо опорі –

не більше ніж 0,3 м. Діаметр такої опори повинен бути не менше ніж 0,5 м, яка має бути промаркована контрастним кольором. При збільшенні виступних розмірів простір під цими об'єктами необхідно виділяти бордюром

каменем,
бортиком заввишки не менше ніж 0,05 м або огорожами заввишки не менше ніж 0,7 м тощо.

Таксофони, банкомати й інше спеціалізоване обладнання для осіб з порушенням зору повинно встановлюватися на горизонтальній площині із застосуванням рифленого покриття або на окремих плитах заввишки до 0,025 м, край яких повинен знаходитися від встановленого обладнання на відстані 0,7-0,8 м.

Форми і краї підвісного обладнання повинні бути заокруглені.

5.15 Вхід на територію або ділянку слід обладнувати доступними елементами інформації про об'єкт, при цьому враховувати особливості осіб з інвалідністю.

Вхід на ділянку житлового одноквартирного будинку рекомендується обладнувати контрольно-охоронними приладами або пристроями сигналізації, що передають інформацію до житла для людей з порушенням зору і порушеннями слуху.

Примітка

1	поверхня пандуса
2	горизонтальна посадкова площадка
3	горизонтальна посадкова площадка
4	тактильний індикатор поверхні при ходьбі перед сходами
5	додаткові сходи з маркуванням
6	поручні по обидва боки пандуса і сходів
7	бортик, мін. 150 мм
h	ширина між поручнями
w	ширина поверхні пандуса

Рисунок 4 - Приклад улаштування пандуса з площадками горизонтальної посадки на початку і кінці

Рис. 5 - Обладнання сходів підйомником для осіб з інвалідністю на кріслах колісних

5.16 На відкритих індивідуальних автостоянках біля закладів обслуговування слід виділяти не менше ніж 10 % місць (але не менше одного місця) для транспорту осіб з інвалідністю. Ці місця повинні позначатися дорожніми знаками та горизонтальною розміткою відповідно до Правил дорожнього руху

з піктограмами міжнародного символу доступності.

Місця для особистого автотранспорту осіб з інвалідністю бажано розміщу-

6 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО БУДИНКІВ ТА СПОРУД

6.1 Входи і шляхи руху до будинків

6.1.1 У будинку повинен бути як мінімум один вхід, пристосований для МГН, з поверхні землі і

з кожного доступного для МГН підземного або надземного переходу, з'єднаного з цим будинком.

6.1.2 Зовнішні сходи і пандуси повинні мати поручні з урахуванням технічних вимог до опорних

стаціонарних пристроїв згідно з чинними нормативними документами.

За ширини сходів на основних підходах до будинку 2,5 м і більше слід додатково передбачати розділові поручні.

Вхідна площадка при входах, доступних МГН, повинна мати: навіс, водовідвід, а залежно від місцевих кліматичних умов - підігрів, що встановлюється завданням на проектування.

Поверхні покриття вхідних площадок і тамбурів повинні бути твердими, не допускати ковзання при намоканні і мати поперечний уклон у межах 1-2 %.

6.1.3 Глибина тамбурів і тамбур-шлюзів повинна бути не менше 1,8 м, а в житлових будинках -

не менше 1,5 м за ширини не менше 2,2 м.

Дренажні і водозбірні ґрати, які встановлюють у підлозі тамбурів або вхідних площадок, повинні бути врівень з поверхнею покриття підлоги. Ширина про-світів їх чарунок не повинна перевищувати 0,015 м. Краще застосовувати ґрати з ромбоподібними або квадратними чарунками.

6.1.4 За наявності контролю на вході слід передбачати контрольні пристрої, пристосовані для пропуску тих категорій інвалідів, для яких буде доступний об'єкт, що проектується.

6.1.5 Приміщення, де можуть перебувати інваліди на кріслах-колясках, слід розміщувати на

рівні входу, найближчого до поверхні землі. При іншому розміщенні примі-щень по висоті будинку,

крім сходів, слід передбачати пандуси, ліфти згідно з вимогами ДСТУ рг EN 81-70, піднімальні платформи, вертикальні підйомники згідно з вимогами

ДСТУ ISO 9386-1, ДСТУ ISO 9386-2 або інші пристрої для переміщення інвалідів.

6.1.6 Шляхи руху МГН усередині будинку слід проектувати згідно з нормати-вними вимогами

до шляхів евакуації людей з будинку.

Ширина шляху руху в коридорах, приміщеннях, галереях тощо у чистоті по-винна бути не меншою:

- при русі крісла-коляски

вати поблизу входу до будівель і споруд, доступного для осіб з інвалідністю, але не далі ніж 50 м, а при житлових будинках – не далі 100 м. Ширина зони для паркування автомобіля особи з інвалідністю повинна бути не менше ніж 3,5 м.

Розміри паркувальних місць, які розташовані паралельно бордюру, повинні забезпечувати доступ до задньої частини автомобіля, щоб викорис-товувати пандус або підйомний пристрій (рис. 6-8).

Майданчики для зупинки спеціалізованих засобів громадського транспорту, що перевозять лише осіб з інвалідністю, слід передбачати на відстані не далі ніж 100 м від входів до громадських будівель, доступних для МГН.

Рис. 6 – Стоянки індивідуального транспорту для осіб з інвалідністю
Габарити зон стоянки автомашин осіб з інвалідністю

Рис. 7 – Стоянки індивідуального транспорту для осіб з інвалідністю

Рис. 8 – Організація паркування автотранспорту осіб з інвалідністю із спеціальним пристроєм

6 ВИМОГИ ДО БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД

6.1 Входи і шляхи руху до будівель

6.1.1 Усі входи та евакуаційні виходи до будівлі повинні бути пристосова-ні для МГН, з поверхні землі і з кожного підземного або надземного перехо-ду, з'єднаного з цією будівлею.

У будівлях і спорудах повинні бути забезпечені МГН умови використання у повному обсязі приміщень для безпечного здійснення необхідної діяльності самостійно або за допомогою супровідного, а також евакуації в разі надзви-чайної ситуації

6.1.2 Не допускається застосування дверей, що гойдаються на завісах, обе-ртових дверей та турнікетів завширшки менше ніж 0,85 м на шляхах руху МГН, у разі необхідності такі двері можуть бути продубльовані дверима для користування МГН з позначкою Міжнародного символу доступності (надалі МСД).

У полотнах зовнішніх дверей потрібно передбачати оглядові панелі, запов-нені прозорим і протиударним матеріалом. Прозорі полотна дверей на вхо-дах і в будівлі, а також прозорі огороження повинні виконуватися з ударо-стійкого матеріалу. Нижня частина скляних дверних полотнин повинна бути захищена протиударною смугою.

На прозорих полотнах дверей слід передбачати контрастне маркування.

Вхідні двері рекомендується проектувати без порогів. За необхідності влаш-тування порогів висота кожного елемента порогу не повинна перевищу-вати

в одному напрямку 1,5 м;
при зустрічному русі 1,8 м.
Ширина проходу в приміщенні з обладнанням і меблями слід приймати не менше 1,2 м.

Ширина балконів і лоджій повинна бути не меншою 1,5 м у просвіті.
Ширина коридору або переходу в інший будинок слід приймати не менше 2,0 м.

Підходи до різного обладнання і меблів повинні бути не меншими 0,9 м, а за необхідності повороту крісла-коляски на 90° - не менше 1,2 м.

6.1.7 Діаметр зони для самостійного розвороту на 90-180° інваліда на кріслі-колясці слід приймати не менше 1,5 м.

Біля столів, прилавків і інших місць обслуговування, біля настінних приладів, апаратів і пристроїв для інвалідів слід передбачати вільний простір розмірами в плані не менше 0,9 м x 1,5 м.

Глибина простору для маневрування крісла-коляски перед дверима при відчиненні "від себе" повинна бути не менше 1,2 м, а при відчиненні "до себе" - не менше 1,5 м за ширини не менше 1,5 м.

6.1.8 Конструктивні елементи всередині будинків і пристрої, розташовані в габаритах шляхів

руху на стінах і інших вертикальних поверхнях, повинні мати заокруглені краї, а також не повинні

виступати більше ніж на 0,1 м на висоті від 0,7 до 2,0 м від рівня підлоги. При розміщенні пристроїв, покажчиків на розташованій окремо опорі вони не повинні виступати більше ніж на 0,3 м.

Під маршем відкритих сходів і інших нависаючих елементів усередині будинку, що мають розмір у просвіті заввишки менше 1,9 м, слід встановлювати бар'єри, огорожі тощо.

6.1.9 Ділянки підлоги на шляхах руху МГН на відстані 0,6 м перед дверними прорізами і входами

на сходи і пандуси, а також перед поворотом комунікаційних шляхів повинні мати попереджувальну

рифлену і (або) контрастно забарвлену поверхню. Допускається передбачати світлові маячки.

6.1.10 У приміщеннях, доступних МГН, не допускається застосовувати ворсові килими з товщиною покриття (з урахуванням висоти ворсу) більше 0,013 м.

Килимові покриття на шляхах руху повинні бути щільно закріплені, особливо на стиках полотнин і по краях різнорідних покриттів.

0,025 м. Усі пороги повинні бути контрастно виділені.

6.1.3 Двері на входах слід проектувати з автоматичним, ручним або механічним відчиненням. Вмикач пристрою для відчинення маломобільним групам населення повинен бути в доступному для МГН та помітному місці. На шляхах евакуації дозволяється використання розсувних дверей, за умови що вони:

- мають функцію "антипаніка";
- поряд з розсувними дверима є евакуаційні двостулкові двері;
- відчиняються і фіксуються при спрацюванні автоматично, віддалено з пожежного посту (посту охорони), за допомогою кнопки у дверях, або механічним засобом.

У двостулкових дверях одна робоча полотнина повинна мати ширину не менше 0,85 м.

6.1.4 Дренажні і водозбірні решітки в підлозі тамбурів або вхідних площадок, слід встановлювати в рівні з поверхнею підлоги.

6.1.5 За наявності контролю на вході слід застосовувати контрольно-пропускні пристрої та турнікети завширшки у просвіті не менше ніж 1.0 м, пристосовані для пропуску осіб на кріслах колісних.

Додатково до турнікетів слід передбачати боковий прохід, для забезпечення евакуації осіб на кріслах колісних та інших категорій МГН.

6.1.6 Зовнішні сходи і пандуси повинні мати поручні.

За ширини сходів на основних підходах до будинку 2,5 м і більше слід додатково передбачати розділові поручні.

Вхідна площадка при входах повинна мати: навіс, водовідвід, а залежно від місцевих кліматичних умов - підігрів, що встановлюється завданням на проектування.

Поверхні покриття вхідних площадок і тамбурів повинні бути твердими, не допускати ковзання при намоканні і мати поперечний уклон у межах 1-2 %.

6.1.7 Глибина тамбурів і тамбур-шлюзів повинна бути не менше ніж 1,8 м, а в житлових будинках – не менше 1,5 м за ширини не менше ніж 2,2 м.

Дренажні і водозбірні ґрати, які встановлюють у підлозі тамбурів або вхідних площадок, повинні бути врівень з поверхнею покриття підлоги. Ширина просвітів їх чарунок не повинна перевищувати 0,015 м. Краще застосовувати ґрати з ромбоподібними або квадратними чарунками (рис. 9-10).

6.1.8 Усі приміщення в будинку повинні бути доступними для МГН на рівні з іншими особами. При розміщенні приміщень по висоті будинку, крім сходів, необхідно передбачати пандуси, ліфти згідно з вимогами ДСТУ EN

6.1.11 Ширина дверних і відкритих прорізів у стіні, а також виходів із приміщень і з коридорів у сходову клітку повинна бути не менше 0,9 м. При глибині косяка відкритого прорізу більше 1,0 м ширину прорізу слід приймати по ширині комунікаційного проходу, але не менше 1,2 м.

Дверні прорізи не повинні мати порогів і перепадів висот підлоги. За необхідності влаштування порогів їх висота або перепад висот не повинні перевищувати 0,025 м.

6.1.12 В полотнинах зовнішніх дверей, доступних інвалідам, слід передбачати оглядові панелі, заповнені прозорим і ударно міцним матеріалом, нижня частина яких повинна розташовуватися в межах 0,3-0,9 м від рівня підлоги. Нижня частина дверних полотнин на висоту не менше 0,3 м від рівня підлоги повинна бути захищена протиударною смугою.

6.1.13 Прозорі двері й огорожі слід виконувати з ударно міцного матеріалу. На прозорих полотнинах дверей слід передбачати яскраве контрастне маркірування заввишки не менше 0,1 м і завширшки не менше 0,2 м, розташоване на рівні не нижче 1,2 м і не вище 1,5 м від поверхні пішохідного шляху.

6.1.14 На шляхах руху МГН у будинках та спорудах не допускається застосовувати обертові двері та турнікети завширшки менше ніж 0,85 м.

На шляхах руху МГН рекомендується застосовувати двері на завісах однієї дії з фіксаторами у положеннях "відчинено" і "зачинено". Слід також використовувати двері, що забезпечують затримку автоматичного зачинення дверей тривалістю не менше 5 с

6.2 Сходи і пандуси

6.2.1 Ширина маршу сходів, доступних МГН, повинна бути не менше 1,35 м. При розрахунковій ширині маршу сходів 2,5 м і більше слід передбачати додаткові розділові поручні.

Усі сходинки в межах маршу повинні бути однакової геометрії і розмірів по ширині проступу і висоті підйому сходинок. Допускається змінювати малюнок проступів нижніх сходинок першого маршу відкритих сходів.

6.2.2 Ширина проступів сходів, крім внутрішньоквартирних, повинна бути не менше 0,3 м, а

81-70, піднімальні платформи, вертикальні підйомники згідно з вимогами ДСТУ ISO 9386-1, ДСТУ ISO 9386-2 або інші пристрої для переміщення.

Рис. 9 – Розміри входних тамбурів

Рис. 10 – Коридори і входи у приміщення

висота підйому сходинок - не більше 0,15 м. Уклони сходів повинні бути не більше 1:2.

Сходинок сходів на шляхах руху інвалідів і інших маломобільних груп населення повинні бути суцільними, рівними, без виступів і із шорсткуватою поверхнею. Ребро сходинок повинно мати заокруглення радіусом не більше 0,05 м. Бічні краї сходинок, що не примикають до стін, повинні мати бортики заввишки не менше 0,02 м.

6.2.3 Максимальна висота одного підйому (маршу) пандуса не повинна перевищувати 0,8 м при уклоні не більше 8 %. При перепаді висот підлоги на шляхах руху 0,2 м і менше допускається

збільшувати уклон пандуса до 10 %. У виняткових випадках допускається передбачати гвинтові пандуси.

Ширина пандуса при виключно односторонньому русі повинна бути не менше 1,0 м, в решті випадків її слід приймати за шириною смуги руху згідно з 6.2.1.

Площадка на горизонтальній ділянці пандуса при прямому шляху руху або на повороті повинна бути глибиною не менше 1,5 м.

6.2.4 Несучі конструкції пандусів слід виконувати з негорючих матеріалів з межею вогнестійкості—

кості не менше R60 з дотриманням вимог ДСТУ Б В. 1.1-4.

У будинках I ступеня вогнестійкості несучі та огорожувальні конструкції приміщень з пандусами повинні мати межу вогнестійкості не менше ніж R150 (для колон), REI150 (для стін), EI150 (для перегородок), а у будинках II ступеня вогнестійкості - R 120 (для колон), REI120 (для стін), EI 120 (для перегородок) тощо.

6.2.5 Слід передбачати бортики заввишки не менше 0,05 м по поздовжніх краях маршів пандусів, а також уздовж крайки горизонтальних поверхонь при перепаді висот більше 0,45 м для запобігання зісковзуванню тростини або ноги.

6.2.6 Уздовж обох боків усіх сходів і пандусів, а також біля всіх перепадів висот більше 0,45 м

необхідно встановлювати огорожу з поручнями. Поручні пандусів слід розташовувати на висоті

0,7 і 0,9 м, сходів - на висоті 0,9 м, а в дошкільних закладах, парках, дитячих майданчиках - також і

6.2 Горизонтальні комунікації

6.2.1 Шляхи руху до приміщень, зон і місць обслуговування всередині будівлі слід проектувати відповідно до нормативних вимог до шляхів евакуації людей з будівлі. При русі по коридорі особи на кріслі колісному необхідно забезпечити мінімальний простір для повороту на 90° або розвороту, в тому числі в тупикових коридорах – на 180°, діаметр зони самостійного розвороту крісла колісного слід приймати не менше ніж 1,5м.

Висота проходів у просвіті, по всій їх довжині і ширині повинна бути не менше ніж 2,1 м.

Примітка. При реконструкції будівель дозволяється зменшувати ширину коридорів за умови створення роз'їздів (кишень) для крісел колісних.

6.2.2 Підходи до різного обладнання та меблів повинні бути завширшки не менше ніж 0,9 м, і, а за необхідності повороту крісла колісного на 90° – не менше ніж 1,2 м, діаметр зони для самостійного розвороту на 180° особи з інвалідністю на кріслі колісному слід приймати не менше ніж 1,4 м.

Ширина дверних і відкритих прорізів у стіни, а також виходів з приміщення на сходову клітку має бути не менше ніж 0,9 м.

Дверні прорізи в приміщенні, доступні МГН в будівлі, не повинні мати порогів і перепадів висот підлоги, якщо це не визначено призначенням приміщення.

6.2.3 На шляхах руху МГН в будівлі слід передбачати суміжні з ним місця відпочинку та очікування не менше одного на поверх. У місцях відпочинку та очікування не менше одного місця повинно бути передбачено для осіб з інвалідністю на кріслі колісному або користувача з милицями (тростиною), а також його супровідного.

6.2.4 Шляхи руху МГН усередині будівлі слід проектувати згідно з нор-

на висоті 0,5 м.

Поручень перил з внутрішнього боку сходів повинен бути безперервним по всій їх висоті. Завершальні частини поручня повинні бути довші маршру або похилої частини пандуса на 0,3 м.

6.2.7 На верхній або бічній, зовнішній відносно до маршру поверхні поручнів перил повинні

передбачатися рельєфні позначення поверхів. Розміри цифр повинні бути не менше, м: ширина-0,01, висота - 0,015, висота рельєфу цифри - не менше 0,002м.

6.3 Ліфти і підйомники

6.3.1 Будинки та споруди слід обладнувати пасажирськими ліфтами та підйомниками (нахиленими або вертикальними піднімальними платформами тощо) у випадку розміщення приміщень, відвідуваних інвалідами на кріслах-колясках, на поверххах вище або нижче поверху основного входу до будинку (першого поверху) - згідно з вимогами ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ ISO 9386-1,

мативними вимогами до шляхів евакуації людей з будівлі.

Ширина шляху руху в коридорах, приміщеннях, галереях тощо у чистоті повинна бути не меншою:

- при русі крісла колісного в одному напрямку 1,5 м;
- при зустрічному русі 1,8 м.

Ширину проходу в приміщенні з обладнанням і меблями слід приймати не менше ніж 1,2 м.

Ширина балконів і лоджій повинна бути не меншою ніж 1,5 м у просвіті.

Ширину коридору або переходу в інший будинок слід приймати не менше 2,0 м.

Підходи до різного обладнання і меблів повинні бути не меншими 0,9 м, а за необхідності повороту крісла колісного на 90° - не менше ніж 1,2 м.

6.2.5 Діаметр зони для самостійного розвороту на 90-180° особи на кріслі колісному слід приймати не менше ніж 1,5 м.

Біля столів, прилавків і інших місць обслуговування, біля настінних приладів, апаратів і пристроїв слід передбачати вільний простір для МГН розмірами в плані не менше ніж 0,9 м × 1,5 м.

Глибина простору для маневрування крісла колісного перед дверима при відчиненні "від себе" повинна бути не менше ніж 1,2 м, а при відчиненні "до себе" – не менше ніж 1,5 м завширшки не менше ніж 1,5 м.

6.2.6 Конструктивні елементи всередині будівлі і пристрої, розташовані в габаритах шляхів руху на стінах та інших вертикальних поверхнях, повинні мати заокруглені краї, а також не повинні виступати більше ніж на 0,1 м на висоті від 0,7 до 2,0 м від рівня підлоги. При розміщенні пристроїв, покажчиків на розташованій окремо опорі вони не повинні виступати більше ніж на 0,3 м.

Під маршем відкритих сходів та інших нависаючих елементів усередині будівлі, що мають розмір у просвіті заввишки менше ніж 2,1 м, слід встановлювати бар'єри, огорожі тощо.

6.2.7 Ділянки підлоги на відстані 0,5 м перед дверними прорізами і входами на сходи і пандуси, а також перед поворотом комунікаційних шляхів повинні мати попереджувальну рифлену та (або) контрастне забарвлену поверхню. Допускається передбачати світлові маячки.

6.2.8 Для опорядження приміщень не допускається застосовувати ворсові килими з товщиною покриття (з урахуванням висоти ворсу) більше ніж 0,013 м.

Килимові покриття на шляхах руху повинні бути щільно закріплені, особли-

ДСТУ ISO 9386-2, ДСТУ pr EN 81 -70, ДСТУ pr EN 81 -71. Вибір способу підйому інвалідів і можливість дублювання цих способів підйому встановлюються у завданні на проектування. Будинки, в яких перебувають маломобільні групи населення, обладнуються ліфтами для транспортування пожежних підрозділів згідно з вимогами ДБН В. 1.1-7, НАПБ Б.01.007 та ДСТУ pr EN 81-72 і ДСТУ pr EN 81-73.

6.3.2 Кабіна ліфта, призначеного для користування інвалідом на кріслі-колясці, повинна мати внутрішні розміри не менше, м: ширина- 1,1; глибина- 1,4. Для нового будівництва громадських та виробничих будинків рекомендується застосовувати ліфти із шириною дверного прорізу не менше 0,9 м. В решті випадків розмір дверного прорізу встановлюється у завданні на проектування за чинними нормативними документами.

6.3.3 У підвальному або цокольному поверхах перед дверима ліфта для інвалідів необхідне влаштування протипожежного тамбур-шлюзу 1-го типу за ДБН В. 1.1-7 з підпором повітря під час пожежі.

6.3.4 Світлова і звукова інформативна сигналізація, що відповідає вимогам чинних нормативних документів, повинна бути передбачена біля кожних дверей ліфта, призначеного для інвалідів на кріслах-колясках.

6.3.5 Кількість ліфтів, необхідних для порятунку інвалідів із зон безпеки, встановлюється відповідно до додатка Б. Слід застосовувати ліфти, оснащені системами керування, що відповідають вимогам ДСТУ ISO 4190-6 та ДНАОП 0.00-1.02 .

6.3.6 Улаштування піднімальних платформ для інвалідів з ураженням опорно-рухового апарату, у тому числі на кріслах-колясках, слід передбачати відповідно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-2. Улаштування вертикальних підйомників слід передбачати відповідно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-1. Виходи з підйомника слід передбачати лише на рівні поверхів, що мають при-

во на стиках полотнин і по краях різнорідних покриттів.

6.2.9 Ширина дверних і відкритих прорізів у стіні, а також виходів із приміщень і з коридорів у сходову клітку повинна бути не менше ніж 0,9 м. При глибині косяка відкритого прорізу більше ніж 1,0 м ширину прорізу слід приймати по ширині комунікаційного проходу, але не менше ніж 1,2 м. Дверні прорізи не повинні мати порогів і перепадів висот підлоги. За необхідності влаштування порогів їх висота або перепад висот не повинні перевищувати 0,025 м.

6.2.10 В полотнинах зовнішніх дверей слід передбачати оглядові панелі, заповнені прозорим і ударно міцним матеріалом, нижня частина яких повинна розташовуватися в межах 0,3-0,9 м від рівня підлоги. Нижня частина дверних полотнин на висоту не менше ніж 0,3 м від рівня підлоги повинна бути захищена протиударною смугою

6.2.11 Рекомендується застосовувати двері на завісах однобічної дії з фіксаторами у положеннях "відчинено" і "зачинено" на шляхах руху МГН. Слід також використовувати двері, що забезпечують затримку автоматичного зачинення дверей тривалістю не менше ніж 5 с.

6.3 Вертикальні комунікації

6.3.1 Сходи і пандуси

6.3.1.1 Сходинок сходів на шляхах руху повинні бути суцільними, рівними, без виступів і із шорсткуватою поверхнею. Ребро сходинок повинно мати заокруглення радіусом не більше ніж 0,05 м. Бічні краї сходинок, що не примикають до стін, повинні мати бортики заввишки не менше ніж 0,02 м. На сходах повинні бути вертикальні елементи – присхідці. Край наступної сходинок не має виступати за рівень присхідця.

6.3.1.2 Слід застосовувати різноманітні за кольором матеріали сходинок й горизонтальних площадок перед ними.

6.3.1.3 Перша та остання сходинок маршу або поручні сходів на шляхах евакуації повинні бути пофарбовані фарбою, що світиться у темряві або на них наклеїти світлові стрічки.

6.3.1.4 Пандуси слід застосовувати на перепаді висот до 3,0 м включно. Слід застосовувати різноманітні за кольором матеріали похилих пандусів і горизонтальних площадок перед і між ними. При висоті більше ніж 3м їх слід замінити ліфтами, підйомниками та іншими пристроями. У виняткових випадках допускається передбачати гвинтові пандуси.

6.3.1.5 Поверхня або поручні маршу пандусу повинна візуально контра-

міщення для проживання або цільового відвідування інвалідами.

6.4 Шляхи евакуації

6.4.1 Проектні рішення будинків і споруд повинні забезпечувати безпеку

МГН відповідно до вимог ДБН В. 1.1 -7 з урахуванням мобільності інвалідів різних категорій (згідно з додатком А), їхньої чисельності і місця перебування (роботи, обслуговування, відпочинку) у будинку або споруді.

6.4.2 Місця обслуговування і (або) постійного перебування МГН повинні розташовуватися на

мінімально можливих відстанях від евакуаційних виходів із приміщень, з поверхів і з будинків назовні. При цьому відстань від дверей приміщення з перебуванням інвалідів, що виходить у тупиковий коридор, до евакуаційного виходу з поверху або назовні не повинна перевищувати 15 м, в інших випадках - 30м.

Місця для інвалідів у залах для глядачів повинні розташовуватися в окремих рядах, які виходять на самостійний шлях евакуації, що не перетинається зі шляхами евакуації іншої частини глядачів.

Місця для глядачів з ураженням опорно-рухового апарату на трибунах спортивних споруд і спортивно-видовищних будинків слід передбачати в зоні, що безпосередньо прилягає до виходу на трибуну.

Посадкові місця (столи) для інвалідів у залах підприємств громадського харчування слід розташовувати поблизу від евакуаційного виходу, але в непрохідній зоні.

6.4.3 Ширина (у просвіті) ділянок евакуаційних шляхів, які використовуються МГН, повинна

бути не менше, м:

- дверей із приміщень, у яких перебуває не більше 15 осіб 0,9;
- прорізів і дверей в інших випадках, проходів усередині приміщень 1,2;
- перехідних лоджій і балконів 1,5;
- коридорів, пандусів, що використовуються для евакуації 1,8

6.4.4 Не допускається передбачати шляхи евакуації МГН по сходах типу С-3 (зовнішніх відкритих).

Пандус, який слугує шляхом евакуації з вище розташованих поверхів у будинку або споруді, які реконструюються, повинен бути безпосередньо зв'язаний

тувати з горизонтальною поверхнею на початку і в кінці пандуса. Допускається для виявлення граничних поверхонь застосування світових маячків або світових стрічок.

Уклон пандуса в будівлі повинен бути від 10% (1/10) до 12% (1/8).

6.3.1.6 Ширина маршру сходів, доступних МГН, повинна бути не менше ніж 1,35 м. При розрахунковій ширині маршру сходів 2,5 м і більше слід передбачати додаткові розділові поручні.

Усі сходинки в межах маршру повинні бути однакової геометрії і розмірів по ширині проступу і висоті підйому сходинок. Допускається змінювати малюнок проступів нижніх сходинок першого маршру відкритих сходів.

6.3.1.7 Ширина проступів сходів, крім внутрішньоквартирних, повинна бути не менше ніж 0,3 м, а висота підйому сходинок – не більше ніж 0,15 м.

Уклони сходів повинні бути не більше ніж 1:2.

6.3.1.8 Максимальна висота одного підйому (маршу) пандуса не повинна перевищувати 0,8 м при уклоні не більше ніж 8 %. При перепаді висот підлоги на шляхах руху 0,2 м і менше допускається збільшувати уклон пандуса до 10 %. У виняткових випадках допускається передбачати гвинтові пандуси.

Ширина пандуса при виключно однобічному русі повинна бути не менше ніж 1,2 м в чистоті. При реконструкції, в стислих умовах може бути не менше 1,0 м. При двосторонньому русі ширина пандуса має бути не менше, як 1,8 м в чистоті.

Площадка на горизонтальній ділянці пандуса при прямому шляху руху або на повороті повинна бути глибиною не менше 1,5 м.

6.3.1.9 Слід передбачати бортики заввишки не менше ніж 0,05 м по поздовжніх краях маршру пандусів, а також уздовж крайки горизонтальних поверхонь при перепаді висот більше ніж 0,45 м для запобігання зісковзуванню тростини або ноги.

6.3.1.10 Уздовж обох боків усіх сходів і пандусів, а також біля всіх перепадів висот більше ніж 0,45 м необхідно встановлювати огорожу з поручнями. Поручні пандусів слід розташовувати на висоті 0,7 і 0,9 м, сходів – на висоті 0,9 м, а в закладах дошкільної освіти, парках, дитячих майданчиках - також і на висоті 0,5 м.

Поручень перил з внутрішнього боку сходів повинен бути безперервним по всій їх висоті. Завершальні частини поручня повинні бути довші маршру або похилої частини пандуса на 0,3 м. Площадка біля сходів обов'язково має бути огорожена поручнями по всьому периметру.

через тамбур з виходом назовні.

6.4.5 Матеріали, що застосовуються на шляхах евакуації (сходових клітках, коридорах, вестибюлях, пандусах тощо), повинні бути негорючими або мати показники пожежної небезпеки не вище ніж:

G1, B1, D2, T2 - для опорядження стін, стель і заповнення в підвісних стелях коридорів, сходів, сходових кліток, вестибюлів, холів (у т.ч. ліфтових холів), фойє;

П, РП1, D2, T2 - для покриття підлог коридорів, сходів, сходових кліток, вестибюлів, холів (у т.ч. ліфтових холів), фойє.

6.4.6 Якщо за проектом неможливо забезпечити необхідний (розрахунковий) час евакуації, то для порятунку МГН на шляхах евакуації слід передбачати пожежобезпечну зону, з якої вони можуть евакуюватися більш тривалий час або знаходитися в ній до прибуття рятувальних підрозділів.

Гранично допустима відстань від найбільш віддаленої точки приміщення з перебуванням МГН до дверей у пожежобезпечну зону повинна бути в межах досяжності за необхідний час евакуації.

6.4.7 Площа пожежобезпечної зони повинна бути розрахована на всіх інвалідів, що залишилися на поверсі, виходячи з питомої площі, що припадає на одну людину, яка рятується, за умови

можливості її маневрування, м²/люд.:

- інвалід у кріслі-колясці 2,40;
- інвалід у кріслі-колясці із супровідним 2,65;
- інвалід, що переміщується самостійно 0,75;
- інвалід, що переміщується із супровідним 1,00.

До складу пожежобезпечної зони може включатися площа прилеглої лоджії або балкону, відокремлених протипожежними перешкодами від решти приміщень поверху.

6.4.8 Пожежобезпечні зони слід передбачати поблизу вертикальних комунікацій або проектувати їх як єдиний вузол з виходом на незадимлювану сходову клітку типу Н1 або до приміщення для пандуса з аналогічними огорожувальними конструкціями за 6.2.4.

6.3.1.11 На верхній або бічній, зовнішній відносно до маршруту поверхні поручнів перил повинні передбачатися рельєфні позначення поверхів у тактильному вигляді та (або) шрифтом Брайля. Розміри цифр повинні бути не менше ніж, м: ширина – 0,01, висота – 0,015, висота рельєфу цифри – не менше ніж 0,002м. На кожному поверсі також має бути встановлена інформаційна табличка з вказаним поверхом, яка виконана контрастним кольором.

6.3.2 Ліфти і підйомники

6.3.2.1 Будівлі та споруди слід обладнувати пасажирськими ліфтами та підйомниками (нахиленими або вертикальними піднімальними платформами тощо) у випадку розміщення приміщень на поверхах вище або нижче поверху основного входу до будівлі (першого поверху) згідно з вимогами ДСТУ ISO 4190-6, ДСТУ ISO 9386-1, ДСТУ ISO 9386-2, ДСТУ EN 81-70, ДСТУ EN 81-71, НПАОП 0.00-1.02. Вибір способу підйому осіб з інвалідністю і можливість дублювання цих способів підйому встановлюються у завданні на проектування.

Будівлі, обладнуються ліфтами для транспортування пожежних підрозділів згідно з вимогами ДБН В.1.1-7, ДСТУ EN 81-72 і ДСТУ EN 81-73.

6.3.2.2 Кабіна ліфта повинна мати внутрішні розміри не менше ніж, м: ширина – 1,1; глибина – 1,4.

6.3.2.3 Світлова та звукова інформативна сигналізація біля кожних дверей ліфта повинна бути передбачена згідно з ГОСТ 21786.

6.3.2.4 Кількість ліфтів, необхідних для порятунку осіб з інвалідністю із зон безпеки, встановлюється відповідно до додатка Б (рис. 11).

Необхідно застосовувати ліфти, оснащені системами керування, що відповідають вимогам ДСТУ ISO 4190-6 та НПАОП 0.00-1.02 .

6.3.2.5 Кнопки ліфтів мають бути облаштовані тактильними позначками, які дублюють текстову інформацію. Текстова інформація на кнопках має бути виконана збільшеним шрифтом у контрастному співвідношенні кольорів. Крім того, у ліфтах повинна бути передбачена наявність голосового інформатора та звукового сигналізатора.

6.3.2.6 Улаштування піднімальних платформ слід передбачати відповідно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-2.

Улаштування вертикальних підйомників слід передбачати відповідно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-1 (рис. 12-14).

6.4.9 Пожежобезпечна зона повинна бути відокремлена від інших приміщень і прилеглих коридорів протипожежними перешкодами, які мають межу вогнестійкості: стіни - REI90, перекриття

REI 60 (2-го типу), протипожежні двері і вікна - EI 60 (1-го типу).

6.4.10 Матеріали, що застосовуються для опорядження стін, стель та покриття пожежобезпечних зон, повинні бути негорючими.

Двері до пожежобезпечної зони повинні бути протипожежними та такими, що зачиняються самі з ущільненнями в притулах.

6.4.11 Пожежобезпечна зона повинна бути незадимлюваною. У разі пожежі в ній повинен створюватися надлишковий тиск 20 Па при одних відкритих дверях евакуаційного виходу або вхід до пожежобезпечної зони повинен виконуватися через протипожежний тамбур-шлюз 1-го типу з підпором повітря під час пожежі.

У шахтах ліфтів, що мають виходи до пожежобезпечної зони, повинен бути створений підпір повітря під час пожежі, що відповідає вимогам СНиП 2.04.05.

6.5 Внутрішнє обладнання

6.5.1 Системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку повинні бути комплексними і передбачати візуальну, звукову і тактильну інформацію в приміщеннях (крім приміщень з мокрими процесами), призначених для перебування всіх категорій інвалідів. Вони повинні відповідати вимогам ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.5-13, ВСН 60.

Засоби інформації (у тому числі знаки і символи) повинні бути ідентичними в межах будинку або комплексу будинків і споруд, розташованих в одному районі, підприємстві тощо, і відповідати знакам, встановленим чинними нормативними документами.

6.5.2 Система засобів інформації зон і приміщень, доступних для відвідування або проживання

МГН (особливо в місцях масового відвідування), а також доступних для них вхідних вузлів і шляхів

руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування. Вона повинна передбачати можливість одержання інформації

про асортимент послуг, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситу-

ташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситу-

Рис. 11 – Розміри площадок перед ліфтами, обладнання ліфтів

Рис. 12 – Індивідуальні підйомники

Рис. 13 – Індивідуальні підйомники

Рис. 14 – Індивідуальні підйомники

аціях тощо.

6.5.3 Візуальна інформація повинна розташовуватися на контрастному фоні з розмірами знаків,

що відповідають відстані огляду, і бути ув'язана з художнім рішенням інтер'єра.

6.5.4 Освітленість приміщень і комунікацій, доступних для МГН, слід підвищувати на один

ступінь порівняно з вимогами ДБН В.2.5-23 та ДБН В.2.5-28.

Перепад освітленості між сусідніми приміщеннями і зонами не повинен бути більший 1:4.

6.5.5 Цивільні будинки для маломобільних груп населення повинні бути обладнанні системою

оповіщення про пожежу та керування евакуацією людей не нижче 4-го типу згідно з ДБН В. 1.1-7.

Синхронною (звуковою і світловою) сигналізацією, підключеною до системи оповіщення про пожежу, слід обладнувати приміщення і зони громадських будинків і споруд, відвідувані МГН, і виробничі приміщення, що мають робочі місця для інвалідів.

Для аварійної звукової сигналізації слід застосовувати прилади, що забезпечують рівень звуку не менше 15 дБА протягом 30 с, при перевищенні максимального рівня звуку в приміщенні на 5 дБА.

6.5.6 У вестибюлях громадських будинків та споруд слід передбачати встановлення звукових

інформаторів за типом телефонів-автоматів, якими можуть користуватися відвідувачі з вадами зору,

і текстофонів для відвідувачів з дефектами слуху.

6.5.7 Замкнуті простори будинків (приміщення різного функціонального призначення, кабінка

туалету, ліфт тощо), а також ліфтові холи, де маломобільний громадянин, у тому числі з дефектами

слуху, може опинитися один, повинні бути обладнані двостороннім зв'язком з диспетчером або

черговим. В інших випадках слід передбачати кнопку дзвоника. У громадських

туалетах електричний

дзвоник або сповіщувач повинен виводитися в кімнату чергового. У таких

приміщеннях (кабінах)

повинно передбачатися аварійне освітлення.

6.5.8 Прилади для відчинення і зачинення дверей, горизонтальні поручні, а

6.4 Внутрішнє обладнання

6.4.1 Системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку повинні бути комплексними і передбачати візуальну, звукову і тактильну інформацію в приміщеннях (крім приміщень з мокрими процесами. Вони повинні відповідати вимогам ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.5-13, [8].

Засоби інформації (у тому числі знаки і символи) повинні бути ідентичними в межах будівлі або комплексу будівель і споруд, розташованих в одному районі, підприємстві тощо, і відповідати знакам, встановленим чинними нормативними документами.

6.4.2 Система засобів інформації зон і приміщень (особливо в місцях масового відвідування), а також входних вузлів і шляхів руху, повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування й однозначне упізнання об'єктів і місць відвідування. Вона повинна передбачати можливість одержання інформації про асортимент послуг, що надаються, розміщення і призначення функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджати про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

6.4.3 Візуальна інформація повинна розташовуватися на контрастному фоні з розмірами знаків, що відповідають відстані огляду, і бути ув'язана з художнім рішенням інтер'єра.

6.4.4 Освітленість приміщень і комунікацій, доступних для МГН, слід підвищувати на один ступінь порівняно з вимогами ДБН В.2.5-23 та ДБН В.2.5-28.

Перепад освітленості між сусідніми приміщеннями і зонами не повинен

бути більший ніж 1:4.

6.4.5 У вестибюлях громадських будівель та споруд слід передбачати встановлення звукових інформаторів за типом телефонів-автоматів, якими можуть користуватися відвідувачі з порушенням зору, і текстофонів для відвідувачів з порушенням слуху.

також ручки, важелі, крани і кнопки різних апаратів, отвори торговельних і квиткових автоматів та інші пристрої, якими можуть скористатися МГН усередині будинку, слід встановлювати на висоті не більше 1,1 м і не менше 0,85 м від підлоги і на відстані не менше 0,4 м від бічної стіни приміщення або іншої вертикальної поверхні.

Вимикачі і розетки в приміщеннях слід проектувати згідно з вимогами ГОСТ 7396.1 та передбачати на висоті 0,8 м від рівня підлоги.

6.5.9 Слід застосовувати дверні ручки, запори, засувки й інші прилади відчинення і зачинення

дверей, що повинні мати форму, яка дозволяє інвалідові керувати ними однією рукою (кулаком) і

не вимагає застосування надто великих зусиль або значних поворотів руки у зап'ясті. Доцільно

орієнтуватися на застосування легко керованих приладів і механізмів, а також П-подібних ручок.

Ручки на полотнах розсувних дверей повинні встановлюватися так, щоб при повністю відчинених дверях ці ручки були легко доступними по обидва боки стіни.

Ручки дверей, розташованих у куті коридору або приміщення, повинні розміщуватися на відстані від бічної стіни не менше 0,6 м.

6.5.10 На вхідних дверях до приміщень, у яких небезпечно або категорично заборонене перебування МГН (бойлерних, венткамерах, трансформаторних вузлах тощо), слід встановлювати запори,

що виключають вільне проникнення всередину приміщення. Дверні ручки подібних приміщень повинні мати поверхню з розпізнавальними знаками або нерівностями, що відчуються тактильно.

6.5.11 Інформуючі позначення приміщень усередині будинку повинні дублюватися рельєф-

ними знаками і розташовуватися поруч із дверима, з боку дверної ручки і кріпитися на висоті від

1,4 м до 1,75 м.

Нумерація шаф у роздягальнях і гардеробах повинна бути рельєфною і на контрастному фоні.

6.4.6 Прилади для відчинення і зачинення дверей, горизонтальні поручні, а також ручки, важелі, крани і кнопки різних апаратів, отвори торговельних і квиткових автоматів та інші пристрої усередині будинку, слід встановлювати на висоті не більше ніж 1,1 м і не менше ніж 0,85 м від підлоги і на відстані не менше ніж 0,4 м від бічної стіни приміщення або іншої вертикальної поверхні.

Вимикачі і розетки в приміщеннях слід проектувати згідно з вимогами ДСТУ ІЕС TR 60083 та передбачати на висоті 0,8 м від рівня підлоги. Зазначені елементи електричного обладнання повинні бути виділені контрастним кольором.

6.4.7 Слід застосовувати дверні ручки, запори, засувки й інші прилади відчинення і зачинення дверей, що повинні мати форму, яка дозволяє особі з інвалідністю керувати ними однією рукою (кулаком) і не вимагає застосування надто великих зусиль або значних поворотів руки у зап'ясті. Доцільно орієнтуватися на застосування легко керованих приладів і механізмів, а також П-подібних ручок.

Ручки на полотнах розсувних дверей повинні встановлюватися так, щоб при повністю відчинених дверях ці ручки були легко доступними по обидва боки стіни.

Ручки дверей, розташованих у куті коридору або приміщення, повинні розміщуватися на відстані від бічної стіни не менше ніж 0,6 м. Зазначені елементи дверей слід виділяти контрастним кольором.

6.4.8 На вхідних дверях до приміщень, у яких небезпечно або категорично заборонене перебування МГН (бойлерних, венткамерах, трансформаторних вузлах тощо), слід встановлювати запори, що виключають вільне проникнення всередину приміщення. Дверні ручки подібних приміщень повинні мати поверхню з розпізнавальними знаками або нерівностями, що відчуються тактильно.

6.4.9 Інформуючі позначення приміщень усередині будівлі повинні дублюватися тактильними зображеннями та шрифтом Брайля і розташовуватися поруч із дверима, з боку дверної ручки і кріпитися на висоті від 1,4 м до 1,75 м.

Нумерація шаф у роздягальнях і гардеробах повинна бути рельєфною і на контрастному фоні.

6.4.10 Застосовувані в проектах матеріали, оснащення, обладнання, вироби, прилади повинні мати гігієнічні сертифікати органів державної

6.5.12 Застосовувані в проектах матеріали, оснащення, обладнання, вироби, прилади, що використовуються інвалідами або контактують з ними, повинні мати гігієнічні сертифікати органів державної санітарно-епідеміологічної служби.

6.6 Санітарно-гігієнічні приміщення

6.6.1 У громадських туалетах, у тому числі розташованих у громадських будинках (крім зазначених у ДБН В.2.2-9), необхідно передбачати не менше однієї універсальної kabіни, доступної для всіх категорій громадян.

У будь-яких громадських будинках при розрахунковій чисельності відвідувачів 50 осіб і більше або у разі розрахункової тривалості перебування відвідувача в будинку 60 хв і більше слід передбачати туалет з універсальною kabіною.

6.6.2 Туалети в будинках, де працюють інваліди, повинні бути на кожному поверсі, незалежно від кількості працюючих, при цьому не менше ніж одна із загальної кількості kabін у туалетах повинна бути універсальною. Один з пісуарів у туалеті (туалетах) повинен розміщуватись на висоті 0,4 м від підлоги.

Туалети для людей з вадами зору й інвалідів, що користуються кріслом-коляскою, повинні розміщуватись не далі 60 м від робочого місця. Не дозволяється суміжне розміщення чоловічих і жіночих туалетів для інвалідів по зору.

6.6.3 У приміщеннях громадських душових слід передбачати не менше однієї kabіни, обладнаної для інваліда на кріслі-колясці, перед якою слід передбачати простір для маневрування крісла-коляски.

6.6.4 У санітарно-гігієнічних приміщеннях кількість kabін і пристроїв, необхідних для працюючих на підприємстві або у закладі інвалідів з порушенням опорно-рухового апарату і вадами зору, слід визначати з розрахунку: не менше однієї універсальної душової kabіни на трьох інвалідів, не менше однієї раковини умивальника на сім інвалідів незалежно від санітарної характеристики виробничих процесів.

Слід передбачати закриті душові kabіни з відчиненням дверей назовні і входом безпосередньо з гардеробної.

Умивальні для зазначених категорій інвалідів слід розміщувати безпосередньо в гардеробному блоці або суміжно з ним. При цьому 40 % розрахункової кількості умивальників доцільно розміщувати поблизу робочих місць.

санітарно-епідеміологічної служби.

За кількості працюючих жінок понад 14 до 75 включно слід передбачати одну кабінку з гігієнічним душем, яка повинна розміщуватись при жіночому туалеті та мати вхід з умивальної. Кількість приміщень або кабін особистої гігієни жінок слід приймати з розрахунку: один гігієнічний душ на 75 жінок, які працюють у найбільш багаточисельній зміні. У вказаних приміщеннях повинні бути передбачені місця для роздягання та умивальник.

6.6.5 Універсальна кабінка туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше, м: ширина - 1,65, глибина - 1,8. У кабінці поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла-коляски, а також гачки для одягу, милиць і іншого приладдя.

В універсальній кабінці й інших санітарно-гігієнічних приміщеннях, призначених для користування всіма категоріями громадян, у тому числі інвалідів, слід передбачати можливість встановлення в разі потреби поручнів, штанг, поворотних або відкидних сидінь.

6.6.6 Розміри в плані санітарно-гігієнічних приміщень для індивідуального користування в житлових будинках повинні бути не менше, м:

- ванної кімнати або суміщеного санітарного вузла 2,2x2,2;
- туалету з умивальником (рукомийником) 1,6x2,2

6.6.7 Геометричні параметри зон, які використовуються інвалідами, у тому числі на кріслах-колясках, у санітарно-побутових приміщеннях громадських і виробничих будинків слід приймати за таблицею 1.

6.6.8 Індивідуальні шафи для зберігання одягу інвалідів, що користуються кріслом-коляскою, у роздягальнях спортзалів слід розташовувати в нижньому ярусі заввишки не більше 1,3 м від підлоги. При відкритому способі зберігання домашнього одягу гачки в роздягальнях повинні встановлюватися на тій же висоті.

Індивідуальні шафи у побутових приміщеннях підприємств і закладів повинні бути суміщеними (для зберігання вуличного, домашнього і робочого одягу).
Таблиця 1

Найменування санітарно-побутових приміщень громадських і виробничих будинків Розміри в плані (у чистоті) не менше, м

Кабіни душових: закриті відкриті і з наскрізним проходом; кабіни напівдушів
1,8x1,8 1,2x0,9

Кабіни особистої гігієни жінок 1,8x2,6

Кабіни туалетів 1,8x 1,65

Лави в гардеробних 0,6x0,8

Шафи в гардеробних для вуличного і домашнього одягу 0,4x0,5

6.6.9 Ширину проходів між рядами слід приймати не менше, м:

- для кабін душових закритих і відкритих, умивальників групових і одиночних,

туалетів, пісуарів 1,8;

- для шаф гардеробних з лавами (з урахуванням лав) 2,4;

- те саме без лав 1,8.

6.6.10 Рекомендується застосування водопровідних кранів важільної або натискної дії, а за можливості - керованих електронними системами.

Керування спуском води в унітазі рекомендується розташовувати на бічній стіні кабін.

7 ОСОБЛИВІ ВИМОГИ ДО СЕРЕДОВИЩА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

7.1 Житлові будинки і приміщення

7.1.1 Житлові будинки і житлові приміщення громадських будинків слід проектувати згідно з

вимогами ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-15, ДБН-363, СанПиН 2605 із забезпеченням потреб інвалідів,

включаючи:

- доступність квартири або житлового приміщення від входу до будинку;

- доступність усіх громадських приміщень будинку з квартири або житлового приміщення;

- застосування обладнання, що відповідає потребам інвалідів;

- забезпечення безпеки і зручності користування обладнанням і приладами;

- обладнання прибудинкової території і власне будинку необхідними інформаційними сис-

темами.

7.1.2 Багатоквартирні житлові будинки з квартирами, призначеними для проживання інвалідів і

людей літнього віку, слід проектувати не нижче II ступеня вогнестійкості.

7.1.3 У житлових будинках соціального житлового фонду кількість і спеціалізацію квартир по окремих категоріях інвалідів рекомендується установлювати завданням на проектування.

При проектуванні житлових приміщень слід виходити з можливості наступного їх дообладнання за необхідності з урахуванням потреб окремих категорій інвалідів і інших маломобільних груп населення.

7.1.4 При розміщенні квартир для сімей з інвалідами на кріслах-колясках у рівні першого поверху слід забезпечувати можливість виходу безпосередньо на прибудинкову територію. Для окремого входу через приквартирний тамбур і влаштування підйомника рекомендується збільшення площі квартири на 12 м².

7.1.5 Мінімальний розмір житлового приміщення повинен складати:

- для інваліда, що пересувається на кріслі-колясці, - не менше 12 м²;
- для інваліда, що займається індивідуальною трудовою діяльністю, - до 16 м².

7.1.6 Площу кухні квартир для сімей з інвалідами на кріслах-колясках у житлових будинках

соціального житлового фонду слід приймати не менше 9 м². Ширина такої кухні повинна бути не

менше 2,3 м при одnobічному розміщенні обладнання та 2,9 м - при двобічному або кутовому розміщенні обладнання.

Кухні слід оснащувати електроплитами.

7.1.7 Розміри санітарно-гігієнічних приміщень у квартирах повинні відповідати вимогам, зазначеним у 6.6.6.

У квартирах для сімей з інвалідами, що користуються кріслами-колясками, вхід до приміщення, обладнане унітазом, допускається проектувати з кухні або з житлової кімнати.

7.1.8 Ширина підсобних приміщень у квартирах для сімей з інвалідами (у тому числі на кріслах-

7 ОСОБЛИВІ ВИМОГИ ДО СЕРЕДОВИЩА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

7.1 Житлові будівлі і приміщення

7.1.1 Житлові будинки і житлові приміщення громадських будівель слід проектувати згідно з вимогами ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-15, ДБН-363 із забезпеченням потреб **осіб з інвалідністю** включаючи:

- доступність квартири або житлового приміщення від входу до будівлі;
- доступність усіх громадських приміщень будівлі у з квартири або житлового приміщення;
- застосування обладнання, що відповідає потребам **осіб з інвалідністю**;
- забезпечення безпеки і зручності користування обладнанням і приладами;
- обладнання прибудинкової території і власне будівлі необхідними інформаційними системами.

7.1.2 Багатоквартирні житлові будівлі з квартирами, необхідно проектува-

колясках) повинна бути не менше, м:

- передпокою (з можливістю зберігання крісла-коляски) 1,6;
- внутрішньоквартирних коридорів 1,15.

7.1.9 В житлових будинках II категорії (соціальне житло), за необхідності, слід передбачати

можливість улаштування у складі квартири комори площею не менше 4 м² для зберігання інструментів, матеріалів і виробів, що використовуються і виробляються інвалідами при роботі вдома, а також для розміщення тифлотехніки і брайлевської літератури.

7.1.10 У готелях, мотелях, пансіонатах, кемпінгах тощо не менше 10 % житлових місць повинні

проектуватися універсальними, з урахуванням розселення будь-яких категорій відвідувачів (якщо

в завданні на проектування не зроблено застереження про кількість приміщень, обладнаних за

універсальним або спеціалізованим принципом).

7.1.11 Влаштування автоматичної пожежної сигналізації слід проектувати згідно з вимогами

ДБН В.2.5-13 з урахуванням сприйняття усіма категоріями інвалідів.

Житлові приміщення для інвалідів повинні бути обладнані автономними оптико-електронними димовими пожежними сповіщувачами.

Слід застосовувати домофони зі звуковою і світловою сигналізацією.

Місця розміщення і кількість сигналізаторів визначаються у завданні на проектування.

7.1.12 Житлові приміщення у спеціалізованих житлових будинках слід проектувати згідно з

вимогами ДБН "Заклади соціального захисту населення".

7.2 Зони обслуговування відвідувачів у громадських будинках

7.2.1 При проектуванні громадських будинків та споруд слід керуватися положеннями ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-16, ВБН В.2.2-ЦЗН, ВСН 54, СанПиН 1304, СанПиН 2605, СанПиН 3077, СН 4948, забезпечуючи потреби інвалідів та інших маломобільних груп населення. У зоні обслуговування відвідувачів громадських будинків і споруд різного призначення слід передбачати місця для інвалідів і інших маломобільних груп населення із розрахунку не менше 5 % загальної місткості закладу або розрахункової кількості відвідувачів, у тому числі і при виділенні зон спеціалізованого обслуговування МГН у будинку.

ти з врахуванням для проживання осіб з інвалідністю і людей літнього віку, не нижче II ступеня вогнестійкості.

7.1.3 У житлових будинках соціального житлового фонду кількість і спеціалізацію квартир по окремих категоріях осіб з інвалідністю рекомендується встановлювати завданням на проектування.

При проектуванні житлових приміщень слід виходити з можливості наступного їх дообладнання за необхідності з урахуванням потреб окремих категорій осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

7.1.4 При розміщенні квартир для сімей з **особами з інвалідністю** на кріслах колісних у рівні першого поверху слід забезпечувати можливість виходу безпосередньо на прибудинкову територію. Для окремого входу через приквартирний тамбур і влаштування підйомника рекомендується збільшення площі

квартири на 12 м².

7.1.5 Мінімальний розмір житлового приміщення повинен складати:

- для особи з інвалідністю, що пересувається на кріслі колісному, - не менше ніж 12 м²;

- для особи з інвалідністю, що займається індивідуальною трудовою діяльністю, - до 16 м² (рис. 15).

7.1.6 Площу кухні квартир для сімей з особами з інвалідністю на кріслах колісних у житлових будинках соціального житлового фонду слід приймати не менше 9 м². Ширина такої кухні повинна бути не менше 2,3 м при однібічному розміщенні обладнання та 2,9 м - при двобічному або кутовому розміщенні обладнання.

Кухні слід оснащувати електроплитами (рис. 16-17).

7.1.7 Розміри санітарно-гігієнічних приміщень у квартирах повинні відповідати вимогам, зазначеним у 11.13.

У квартирах для сімей, в яких є особи з інвалідністю, що користуються кріслами колісними, вхід до приміщення, обладнаного унітазом, допускається проектувати з кухні або з житлової кімнати (рис. 18).

7.1.8 Ширина підсобних приміщень у квартирах для сімей, в яких є люди з інвалідністю (у тому числі на кріслах колісних) повинна бути не менше ніж, м

- передпокою (з можливістю зберігання крісла колісного) 1,6;

- внутрішньоквартирних коридорів1,15.

7.1.9 В житлових будинках II категорії за ДБН В.2.2-15, за необхідності, слід передбачати можливість улаштування у складі квартири комори площею не менше ніж 4 м² для зберігання інструментів, матеріалів і виробів,

7.2.2 За наявності декількох ідентичних місць (приладів, пристроїв тощо) обслуговування відвідувачів 5 % їхньої загальної кількості, але не менше одного, повинні бути запроектовані так, щоб інвалід міг ними скористатися.

7.2.3 На кожному поверсі, доступному для МГН, слід передбачати зони відпочинку на 2-3 місця, у тому числі і для інвалідів на кріслах-колясках.

7.2.4 При проектуванні інтер'єрів, підбиранні та розміщенні приладів і пристроїв, технологічного й іншого обладнання слід виходити з того, що зона досяжності для відвідувача у кріслі-колясці повинна знаходитися в межах:

- при розташуванні збоку від відвідувача - не вище 1,4 м і не нижче 0,3 м від підлоги;

- при фронтальному підході - не вище 1,2 м і не нижче 0,4 м від підлоги.

Поверхня столів індивідуального користування, прилавків і інших місць обслуговування, що використовуються відвідувачами на кріслах-колясках, повинна знаходитися на висоті не більше 0,8 м над рівнем підлоги.

7.2.5 Місця для інвалідів у зальних приміщеннях слід розташовувати в доступній для них зоні залу, що забезпечує:

- повноцінне сприйняття демонстраційних, видовищних, інформаційних, музичних програм і матеріалів;

- зручне приймання їжі (в обідніх залах або кулуарах при залах);

- оптимальні умови для роботи (у читальних залах бібліотек), відпочинку (у залі очікування).

У зальних приміщеннях не менше двох розосереджених виходів повинні бути пристосовані для проходу МГН.

7.2.6 Місця для інвалідів у залах для глядачів краще розташовувати в окремих

що використовуються і виробляються особами з інвалідністю при роботі вдома, а також для розміщення тифлотехніки і брайлевської літератури.

.Рис. 15 – Облаштування спальної кімнати

1 - мийна, 2 - робочий стіл, 3 - електроплита, 4 - жарочна шафа, 5 - консольна електроплита

I - схеми планів кухонь з напільним обладнанням:

а - з однібічним розміщенням; б - з двобічним розміщенням.

II - схеми планів кухонь з настільним обладнанням:

в - з однібічним розміщенням; г - з двобічним розміщенням

Рис. 16 – Рішення кухонь в квартирах для осіб з інвалідністю

на кріслах колісних з врахуванням зон доступності

Рис. 17 – Обладнання кухні

Рис. 18 – Варіанти вирішення санітарних вузлів

7.1.10 У готелях, мотелях, пансіонатах, кемпінгах тощо не менше 10 % житлових місць повинні проектуватися універсальними, з врахуванням розселення будь-яких категорій відвідувачів, зокрема і осіб з інвалідністю в кріслах колісних.

7.1.11 Влаштування автоматичної пожежної сигналізації слід проектувати згідно з вимогами ДБН В.2.5-56 з врахуванням сприйняття усіма категоріями осіб з інвалідністю.

Житлові приміщення для осіб з інвалідністю повинні бути обладнані автономними оптико-електронними димовими пожежними сповіщувачами.

Слід застосовувати домофони зі звуковою і світловою сигналізацією.

Місця розміщення і кількість сигналізаторів визначаються у завданні на проектування.

7.1.12 Житлові приміщення у спеціалізованих житлових будинках слід проектувати згідно з вимогами ДБН В.2.2-15.

7.2 Зони обслуговування відвідувачів у громадських будівлях

7.2.1 Усі громадські будівлі і споруди повинні бути доступні для усіх верств населення При проектуванні громадських будівель та споруд слід керуватися положеннями ДБН В.2.2-3, ДБН В.2.2-4, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-10, ДБН В.2.2-11, ДБН В.2.2-13, ДБН В.2.2-16, ДБН В.2.2-18, ДБН В.2.2-23 забезпечуючи потреби осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на рівні з іншими. У зоні обслуговування відвідувачів громадських будинків і споруд різного призначення слід передбачати мі-

рядях, що мають самостійний шлях евакуації, який не перетинається зі шляхами евакуації іншої частини глядачів.

У залах для глядачів з кількістю місць 800 і більше місця для інвалідів у кріслах-колясках слід розосереджувати в різних зонах, розміщуючи їх у безпосередній близькості від евакуаційних виходів, але в одному місці не більше трьох.

Відстань від будь-якого місця перебування інваліда в зальному приміщенні до евакуаційного виходу в коридор, фойє, назвні або до евакуаційного люка трибун спортивно-видовищних залів не повинна перевищувати 40 м. Ширина проходів повинна бути збільшена на ширину вільного проїзду крісла-коляски (0,9 м).

7.2.7 Перед естрадою або у кінці залу поблизу прорізу-виїзду слід передбачати вільні площадки

завширшки у просвіті не менше 1,8 м для глядачів на кріслах-колясках.

7.2.8 Біля місць або зон для глядачів на кріслах-колясках в аудиторіях з амфітеатром, залах для глядачів і лекційних залах слід передбачати заходи безпеки (огорожу, буферну смугу, поребрик тощо).

7.2.9 В аудиторіях, залах для глядачів і лекційних залах місткістю більше 50 людей, обладнаних фіксованими сидячими місцями, необхідно передбачати не менше 4 % крісел із умонтованими системами індивідуального прослуховування.

7.2.10 Місця для осіб з дефектами слуху слід розміщувати на відстані не більше 10 м від джерела звуку.

Допускається застосовувати в залах індивідуальні слухові безпроводові пристрої або обладнувати спеціальними персональними приладами посилення звуку. Ці місця слід розташовувати в зоні гарної видимості сцени і перекладача жестової мови. Необхідність виділення додаткової зони для перекладача встановлюється завданням на проектування.

7.2.11 У разі неможливості застосувати візуальну інформацію для інвалідів у приміщеннях з особливими вимогами до художнього вирішення інтер'єрів в експозиційних залах художніх музеїв, виставок тощо допускається використовувати інші компенсуючі заходи.

7.2.12 У приміщеннях роздягалень при спортивних спорудах для інвалідів, що займаються, слід

сця для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення із розрахунку не менше ніж 5 % загальної місткості закладу або розрахункової кількості відвідувачів, у тому числі і при виділенні зон спеціалізованого обслуговування МГН у будівлі.

Заклади загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням слід проектувати згідно з вимогами ДБН В.2.2-3. Класні приміщення та інші навчальні приміщення закладів загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням відрізняються їх зменшеною наповнюваністю (рис. 19).

Рис. 19 – Приклад планувальної організації та обладнання приміщень закладів загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням а – класу, навчального кабінету; б – читального залу бібліотек

7.2.2 За наявності декількох ідентичних місць (приладів, пристроїв тощо) обслуговування відвідувачів 5 % їхньої загальної кількості, але не менше одного, повинні бути запроектовані так, щоб ними могла скористатися особа з інвалідністю

7.2.3 На кожному поверсі слід передбачати зони відпочинку на 2-3 місця, у тому числі і для осіб з інвалідністю на кріслах колісних.

7.2.4 При проектуванні інтер'єрів, підбиранні та розміщенні приладів і пристроїв, технологічного й іншого обладнання слід виходити з того, що зона досяжності для відвідувача у кріслі колісному повинна знаходитися в межах:

- при розташуванні збоку від відвідувача - не вище ніж 1,4 м і не нижче ніж 0,3 м від підлоги (рис. 20-21);
- при фронтальному підході - не вище ніж 1,2 м і не нижче ніж 0,4 м від підлоги.

Поверхня столів індивідуального користування, прилавків і інших місць обслуговування, що використовуються відвідувачами на кріслах-колясках, повинна знаходитися на висоті не більше ніж 0,8 м над рівнем підлоги.

7.2.5 Місця для осіб з інвалідністю у зальних приміщеннях слід розташовувати в доступній для них зоні залу, що забезпечує:

- повноцінне сприйняття демонстраційних, видовищних, інформаційних, музичних програм і матеріалів;
- зручне приймання їжі (в обідніх залах або кулуарах при залах);
- оптимальні умови для роботи (у читальних залах бібліотек), відпочинку (у залі очікування). У зальних приміщеннях не менше двох розосереджених виходів повинні бути пристосовані для проходу МГН.

7.2.6 Місця для осіб з інвалідністю у залах для глядачів краще розташовувати в окремих рядах, що мають самостійний шлях евакуації, який

передбачати:

- місця для зберігання крісел-колясок;
- індивідуальні kabіни (площею кожна не менше 4 м²) з розрахунку по одній kabіні на трьох осіб, які одночасно займаються і користуються кріслами-колясками;
- індивідуальні шафи для одягу (не менше двох) заввишки не більше 1,7 м, у тому числі для зберігання милиць і протезів;
- лави завдовжки не менше 3 м, завширшки не менше 0,7 м і заввишки не більше 0,5 м.

Навколо лави повинен бути забезпечений вільний простір для під'їзду крісла-коляски. За не-можливості влаштування острівної лави слід передбачати уздовж однієї зі стін встановлення лави розміром не менше 0,6 м x 2,5 м.

7.2.13 У кімнаті відпочинку при роздягальнях слід передбачати додаткову площу із розрахунку не менше 0,4 м² на кожного з інвалідів на кріслах-колясках, що одночасно займаються, а кімната відпочинку при сауні повинна бути площею не менше 20 м².

7.2.14 У залах підприємств харчування посадкові місця (столи) для інвалідів слід розташовувати поблизу від входу, але не у прохідній зоні.

7.3 Робочі місця

7.3.1 При проектуванні закладів і підприємств слід передбачати робочі місця для інвалідів відповідно до програм професійної реабілітації інвалідів, які розробляються місцевими органами соціального захисту населення.

Кількість і види робочих місць для інвалідів (спеціалізовані або звичайні), їх розміщення в об'ємно-планувальній структурі будинку (розосереджене або в спеціалізованих цехах, виробничих ділянках і спеціальних приміщеннях), а також необхідні додаткові приміщення встановлюються в завданні на проектування.

На підприємствах (в цехах і на ділянках), у яких передбачається можливість використання праці інвалідів, повинні виконуватися вимоги СанПіН 42-121-4719, СанПіН 42-123-5777, СанПіН 2152, СанПіН 5781 до санітарно-побутових та спеціальних приміщень, організації режиму праці та відпочинку,

не перетинається зі шляхами евакуації іншої частини глядачів.

У залах для глядачів з кількістю місць 800 і більше місця для осіб у кріслах колісних слід розосереджувати в різних зонах, розміщуючи їх у безпосередній близькості від евакуаційних виходів, але в одному місці не більше трьох (рис. 22).

Рис. 20 – Ширина проходів у громадських будівлях і спорудах

Рис. 21 – Габарити проходів у громадських будівлях і спорудах

Рис. 22 – Обладнання місць у залах для глядачів (кінотеатрів, театрів, концертних залів та інших)

Відстань від будь-якого місця перебування особи з інвалідністю а в зальному приміщенні до евакуаційного виходу в коридор, фойє, назовні або до евакуаційного люка трибун спортивно-видовищних залів не повинна перевищувати

40 м. Ширина проходів повинна бути збільшена на ширину вільного проїзду крісла колісного (0,9 м).

7.2.7 Перед естрадою або у кінці залу поблизу прорізу-виїзду слід передбачати вільні площадки завширшки у проясненні не менше ніж 1,8 м для глядачів на кріслах колісних.

7.2.8 Біля місць або зон для глядачів на кріслах-колясках в аудиторіях з амфітеатром, залах для глядачів і лекційних залах слід передбачати заходи безпеки (огорожу, буферну смугу, поребрик тощо).

7.2.9 В аудиторіях, залах для глядачів і лекційних залах місткістю більше ніж 50 людей, обладнаних фіксованими сидячими місцями, необхідно передбачати не менше ніж 4 % крісел із умонтованими системами індивідуального прослуховування.

7.2.10 Місця для осіб з порушенням слуху слід розміщувати на відстані не більше ніж 10 м від джерела звуку.

Допускається застосовувати в залах індивідуальні слухові безпроводові пристрої або обладнувати спеціальними персональними приладами посилення звуку. Ці місця слід розташовувати в зоні гарної видимості сцени і перекладача жестової мови. Необхідність виділення додаткової зони для перекладача встановлюється завданням на проектування.

7.2.11 У разі неможливості застосувати візуальну інформацію для осіб з інвалідністю у приміщеннях з особливими вимогами до художнього вирішення інтер'єрів в експозиційних залах художніх музеїв, виставок тощо допускається використовувати інші компенсуючі заходи (тактильні або аудіопоказники).

медичного обслуговування, а також вимоги цих Норм залежно від виду інвалідності.

Не допускається влаштування виробничих ділянок для МГН у підвальних поверхах.

7.3.2 Робочі місця інвалідів повинні бути безпечні для здоров'я і раціонально організовані. Вони

повинні мати санітарно-епідеміологічний висновок органів державної санітарно-епідеміологічної

служби. У завданні на проектування слід встановлювати їх спеціалізацію і, за необхідності, включати

комплект меблів, обладнання і допоміжних пристроїв, спеціально пристосованих для конкретного

виду захворювання.

7.3.3 У робочій зоні (просторі робочого місця) або приміщенні повинно бути забезпечене

виконання комплексу санітарно-гігієнічних вимог щодо мікроклімату відповідно до чинних нор-

мативних документів, а також додаткових вимог, встановлюваних залежно від виду захворювання

інвалідів.

7.3.4 Площу службових приміщень слід приймати із розрахунку виділення на кожного працю-

ючого інваліда, що користується кріслом-коляскою, не менше, м²:

- у конторських, адміністративних і офісних приміщеннях 5,65;

- у конструкторських бюро 7,65.

7.3.5 Відстань до туалетів, приміщень для куріння, приміщень для обігріву або охолодження,

напівдушів і пристроїв питного водопостачання від робочих місць, призначених для інвалідів з

ураженням опорно-рухового апарату і дефектами зору, повинна бути не більше, м:

- у межах будинків 50;

- у межах території закладу, установи, підприємства 100.

7.3.6 Санітарно-побутове обслуговування працюючих інвалідів повинно забезпечуватися від-

7.2.12 У приміщеннях роздягалень при спортивних спорудах для осіб з інвалідністю, що займаються, слід передбачати:

- місця для зберігання крісел колісних;

- індивідуальні kabіни (площею кожна не менше 4 м²) з розрахунку по одній kabіні на трьох осіб, які одночасно займаються і користуються кріслами колісними;

- індивідуальні шафи для одягу (не менше двох) заввишки не більше 1,7 м, у тому числі для зберігання милиць і протезів;

- лави завдовжки не менше 3 м, завширшки не менше 0,7 м і заввишки не більше 0,5 м.

Навколо лави повинен бути забезпечений вільний простір для під'їзду крісла колісного. За неможливості влаштування острівної лави слід передбачати

уздовж однієї зі стін встановлення лави розміром не менше 0,6 м × 2,5 м.

7.2.13 У кімнаті відпочинку при роздягальнях слід передбачати додаткову площу із розрахунку не менше 0,4 м² на кожну особу з інвалідністю в кріслі колісному, що одночасно займаються, а кімната відпочинку при сауні повинна бути площею не менше 20 м².

7.2.14 У залах підприємств харчування посадкові місця (столи) для осіб з інвалідністю слід розташовувати поблизу від входу, але не у прохідній зоні (рис. 23-24).

7.2.15 Комплектація і розміщення обладнання в торговельних залах повинна бути розрахована на обслуговування осіб, які переміщуються на кріслах колісних, людей на милицях та людей з інвалідністю по зору (рис. 25-26).

7.2.16 У зручному для відвідувачів-осіб з інвалідністю по зору і в доступній для них формі повинна розміщуватися інформація з розташування торговельних залів і секцій, про асортимент товарів та цінники на товари, а також засоби зв'язку із адміністрацією.

Рис. 23 – Габарити обладнання закладів харчування

Рис. 24 – Габарити обладнання закладів харчування

Рис. 25 – Габарити обладнання торговельних залів підприємств торгівлі

Рис. 26 – Габарити обладнання торговельних залів підприємств торгівлі

7.3 Робочі місця

7.3.1. При проектуванні установ і підприємств слід передбачати робочі місця з врахуванням осіб з інвалідністю відповідно до програм

повідно до вимог СНиП 2.09.04 і даного документа.

7.3.7 При утрудненні доступу інвалідів на кріслах-колясках до місць громадського харчування на підприємствах і в закладах слід додатково передбачати кімнату приймання їжі площею із розрахунку 1,65 м² на кожного інваліда, але не меншу 12 м².

їхньої професійної реабілітації, які розробляються місцевими органами соціального захисту населення.

Кількість і види робочих місць для осіб з інвалідністю (спеціалізовані або звичайні), їх розміщення в об'ємно-планувальній структурі будівлі (розосереджене або в спеціалізованих цехах, виробничих ділянках і спеціальних приміщеннях), а також необхідні додаткові приміщення встановлюються в завданні на проектування.

На підприємствах (в цехах і на ділянках), у яких передбачається можливість використання праці осіб з інвалідністю, повинні виконуватися вимоги до санітарно-побутових та спеціальних приміщень, організації режиму праці та відпочинку, медичного обслуговування, а також вимоги цих Норм залежно від виду інвалідності. Не допускається влаштування виробничих ділянок для МГН у підвальних поверхах.

7.3.2. При проектуванні закладів і підприємств в яких передбачені робочі місця для осіб з інвалідністю зони та елементи будівель та території повинні ідентифікуватися міжнародним символом доступності:

- доступні паркувальні місця;
- доступні зони посадки;
- доступні входи, якщо доступні не всі входи до будівлі;
- спеціалізовані місця у загальних туалетах;

доступні гардеробні, примірювальні та роздягальні у будівлях, в яких не всі подібні кімнати доступні;

- доступні ліфти та інші підйомні пристрої;
- доступні зони безпеки;

доступні проходи в розрахунково-касовій зоні та в інших місцях обслуговування МГН, де не всі проходи є доступними.

и напрямку, що вказують шлях до найближчого доступного елемента, повинні бути забезпечені у наступних місцях:

- недоступних входах у будівлю;
- недоступних громадських туалетах, душових, ванних кімнатах;
- ліфтах не пристосованих для осіб з інвалідністю;
- виходах і сходах, які не є шляхами евакуації для осіб з інвалідністю.

7.3.3. Системи засобів інформації і сигналізації про небезпеку, які розташовані в приміщеннях (окрім приміщень з мокрими процесами), призначені для перебування осіб з інвалідністю, які працюють в установах і підп-

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

РОЗРАХУНОК КІЛЬКОСТІ ЛІФТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ПОРЯТУНКУ ІНВАЛІДІВ ІЗ ЗОН БЕЗПЕКИ

Б.1. Необхідна кількість ліфтів n , які доступні для інвалідів і використовуються для їхнього порятунку у випадку пожежі в будинку, визначається за формулою $n = \text{Tr} / \text{Тпор}$, (Б.1)

де T - розрахунковий час порятунку одним ліфтом, с;

Тпор - допустимий час порятунку, що дорівнює 10 хв.

Ліфт для транспортування пожежних підрозділів може бути використаний для порятунку інвалідів під час пожежі.

Б.2. Розрахунковий час порятунку Tr визначається за формулою

$\text{Tr} = \text{TK}$, (Б.2)

де T - час кругового рейса ліфта при порятунку інвалідів, с, що визначається за формулою (Б.3); K — розрахункова кількість рейсів, необхідна для поря-

тунку інвалідів. Розрахунок кількості ліфтів, необхідних для порятунку інвалідів, здійснюється за формулою (Б.1) з урахуванням того, що кількість ліфтів повинна бути цілим числом.

Застосовані засоби інформації (в тому числі знаки та символи) повинні бути ідентичними у межах однієї будівлі або комплексу будівель і споруд, які розміщуються в одному районі, у межах підприємства, транспортного маршруту, і таке інше і відповідати символам існуючих нормативних документів та стандартів. Бажано використовувати міжнародні символи.

7.3.4. Система засобів інформації зон і приміщень (особливо в місцях масового скупчення), входних вузлів і маршрутів руху повинна забезпечувати безперервність інформації, своєчасне орієнтування і однозначну ідентифікацію об'єктів і місць відвідування. Вона повинна включати в себе можливість отримати інформацію про асортимент послуг, які надаються і розміщені і призначенні функціональних елементів, розташування шляхів евакуації, попереджають про небезпеку в екстремальних ситуаціях тощо.

Будівля або споруда за завданням на проектування може бути обладнана радіомаяками (радіо-міткою) для осіб з порушенням зору, які володіють радіоінформаторами. Радіомаяки встановлюються над дверними прорізами і на стінах приміщень.

7.3.5. Замкнений простір будівлі (приміщень різного функціонального призначення кабіна туалету, ліфт, кабіна примірочної) де особа з інвалідністю, (у тому числі з порушенням слуху), може залишитися одна, а також ліфтові холи і зони безпеки, повинні бути обладнані двостороннім зв'язком з диспетчером або черговим. В інших випадках, слід передбачати кнопку виклику, тривожний сигнал якого повинен бути виведений у кімнату чергового. У таких приміщеннях (кабінах) повинні бути передбачено аварійне освітлення.

7.3.6. Інформуюче позначення приміщень усередині будівлі повинно бути продубльовано тактильними знаками і розміщуватися поряд з дверима, з боку дверних ручок.

7.3.7. Робочі місця осіб з інвалідністю повинні бути безпечні для здоров'я і раціонально організовані. Вони повинні мати санітарно-епідеміологічний вишук органів державної санітарно-епідеміологічної служби. У завданні на проектування слід встановлювати їх спеціалізацію і, за необхідності, включати комплект меблів, обладнання і допоміжних пристроїв, спеціально пристосованих для конкретного виду інвалідності (рис.27).

7.3.8. У робочій зоні (просторі робочого місця) або приміщенні по-

тунку інвалідів, що визначається за формулою (Б.4).

$$G=2]G\text{Яг. /mV+93, (Б.3)}$$

де $\sum N_i$ — сума позначок рівнів поверхів, з яких буде проводитися порятунок інвалідів, відносно

рівня першого поверху, м;

n — кількість поверхів, з яких буде проводитися порятунок інвалідів; V

— номінальна швидкість ліфта, м/с;

$$K=IA\sum M/E> (Б.4)$$

де $\sum M$ — сумарна кількість інвалідів і людей, які їх супроводять наведена у завданні на проектування; E — номінальна місткість ліфта, люд.

С.20 ДБНВ.2.2-17:2006

ДОДАТОК В

(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

1 Житловий кодекс України (проект) 2004

2 Програма забезпечення безперешкодного доступу інвалідів з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення. Постанова Кабінету Міністрів України

від 4 червня 2003 р., № 653

3 Нормали архітектурно-планувальних елементів житлових і громадських будинків з урахуванням використання їх інвалідами. Пособие по проектированию / Под ред. В.В.Куцевича. - К.:

КиевЗНИИЭП, 1999 (Нормали архітектурно-планувальних елементів житлових та громадських будинків з урахуванням використання їх інвалідами. Посібник з проектування/За ред. Куцевича В.В.)

4 НАПБ 0.5.012-91 Технологічна інструкція "Порядок улаштування, монтаж засобів системи

оповіщення про пожежу" (И 220-08-91)

5 НАПБ А.0.1.001-2004 Правила пожежної безпеки в Україні

6 НАПБ Б.01.007-2004 Правила облаштування та застосування ліфтів для транспортування

пожежних підрозділів у будинках та спорудах

винно бути забезпечене виконання комплексу санітарно-гігієнічних вимог щодо мікроклімату відповідно до чинних нормативних документів, а також додаткових вимог, встановлюваних залежно від виду інвалідності.

Рис. 27 – Визначення параметрів обладнання робочих місць для осіб з інвалідністю на кріслах колісних

7.3.9. Площу службових приміщень слід приймати із розрахунку виділення на кожного працюючого особу з інвалідністю, що користується кріслом колісним, не менше ніж, м²

у конторських, адміністративних і офісних приміщеннях

у конструкторських бюро

7.3.10. Відстань до туалетів, приміщень для куріння, приміщень для обігріву або охолодження, напівдушів і пристроїв питного водопостачання від робочих місць, призначених для осіб з інвалідністю з порушенням опорно-рухового

апарату і дефектами зору, повинна бути не більше ніж, м:

у межах будівель

у межах території закладу, установи, підприємства

7.3.11. Санітарно-побутове обслуговування працюючих осіб з інвалідністю повинно забезпечуватися відповідно до вимог ДБН В.2.2-28 і даного документа.

7.3.12. При утрудненні доступу осіб в кріслах колісних до місць харчування на підприємствах і в закладах слід додатково передбачати кімнату приймання їжі площею із розрахунку 1,65 м² на кожну особу з інвалідністю, але не менше ніж 12 м².

8 ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД ДЛЯ ОСІБ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

8.1 Загальні положення

8.1.1 Засобів безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушеннями зору включає в себе тактильні елементи доступності, візуальні елементи доступності, аудіопоказчики

8.1.2 Тактильні елементи доступності (далі ТЕД), за допомогою яких особи з порушеннями зору отримують інформацію про шляхи руху в населених пунктах (територія, забудова) та громадських будівлях і спорудах (внутрішні простори, зони отримання послуг тощо), розміщуються на дорогах і вулицях населених пунктів у визначених місцях, а також на поверхні підлогового покриття, стінах громадських будівель і споруд, окремих стоянках. Основний принцип використання ТЕД – сприйняття на дотик.

7 НАПБ Б.07.005-86 (ОНТП 24-86) Определение категорий помещений по взрывопожарной и пожарной безопасности (Визначення категорій приміщень за вибухопожежною та пожежною безпекою)

8 Единые санитарные нормы и правила предприятий (производственных объединений), цехов и участков, которые предназначены для использования труда инвалидов и пенсионеров по старости (Єдині санітарні норми та правила підприємств (виробничих об'єднань) цехів та ділянок, які призначені для використання праці інвалідів і пенсіонерів за старістю)

8.1.3 ТЕД повинні надавати особам з порушенням зору необхідну і достатню інформацію, яка сприяє самостійній орієнтації в інфраструктурі міст, мікрорайонів, селищ та інших населених пунктів, у тому числі на дорогах, у житлових, а також громадських будівлях і спорудах.

8.1.4 ТЕД поділяються на тактильні смуги (далі ТС) та тактильні інформаційні покажчики (далі ТІП).

ТС поділяються на три типи: попереджувальні, направляючі та комбіновані (інформаційні).

ТС поділяються на зовнішні, які встановлені на відкритому просторі, та внутрішні – встановлені всередині будівель.

ТС можуть відрізнятися за принципом встановлення на природні та штучні. Природні ТС – це зовнішні та внутрішні смуги з природніх матеріалів. Зовнішні природні ТС: бордюрний камінь, газон, пішохідна доріжка, яка має з одного чи двох боків різне тактильне покриття з природніх матеріалів, тощо (крім того, функцію зовнішньої природної ТС може виконувати комбіноване покриття, коли на пішохідних шляхах покладені різні типи тротуарної плитки, бруківки, асфальту тощо, що відрізняються тактильно і за кольором).

Внутрішні природні ТС: решітки чи килимки для витирання ніг, килимові доріжки, підлогове покриття, яке відрізняється одне від одного тактильно та за кольором тощо.

8.1.5 ТС мають тактильно відрізнятися від основної поверхні, на яку вони встановлені та бути відчутними (за допомогою тростини або підшви взуття тощо). ТС повинні контрастно відрізнятися за кольором і фактурою від (до) поверхні, на яку їх встановлено.

8.1.6 ТС, як засіб орієнтування для осіб з порушенням зору та інших користувачів, повинні попереджувати про різні види небезпеки або перешкод при пересуванні на шляхах руху до (на) об'єктів (-ах) соціальної, інженерно-транспортної інфраструктури, пішохідних шляхах, прилеглою до об'єктів територією та в інтер'єрах об'єктів. У місці розміщення ТС не повинні розташовуватися ніякі об'єкти або перешкоди (каналізаційні ґрати, люки, стовпи, обмежувачі руху транспорту, МАФи тощо). ТС не можуть перешкоджати руху чи створювати бар'єри чи небезпеку для всіх категорій користувачів.

8.1.7 Попереджувальна ТС має попереджувати про бар'єр, небезпеку, перешкоду. Штучна попереджувальна ТС має бути завширшки не менш ніж 0,4-0,6 м та мати рельєф у вигляді усічених конусів.

Початок попереджувальної ТС має знаходитись не менше ніж за 0,8 м до перешкоди.

Попереджувальні ТС повинні мати ширину відповідно до ширини перешкоди на шляху руху. Попереджувальні ТС обов'язково мають бути встановлені паралельно відносно бар'єру (перешкоди) збір пішохідного переходу, пішохідного шляху тощо. Попереджувальні ТС обов'язково встановлюються у місцях пониження бордюрного каменю перед виходом на проїзну частину, перед наземним чи підземним переходом, по краю платформи на залізничному транспорті, метрополітені, автовокзалі. перед початком сходів, пандусів, перед загальним входом/виходом до об'єкта та/чи прилеглої території, на початку та в кінці пониження/підвищення пішохідного шляху тощо (рис. 28).

8.1.8 Направляюча ТС має забезпечувати вільне орієнтування для пошуку необхідного та безпечного напрямку руху осіб з порушенням зору та інших користувачів. Смуга штучної направляючої ТС повинна бути завширшки не менше ніж 0,3 м, мати рельєфний вигляд повздовжніх (паралельних одна до одної) рифів/ребер заввишки 0,04 – 0,05 м.

8.1.9 Штучні направляючі ТС повинні встановлюватися лише на тих об'єктах, де відсутні яскраво виражені чи зрозумілі природні ТС, якщо необхідно прокласти маршрут до конкретного об'єкта.

8.1.10 Направляючі ТС повинні бути встановлені на площах, громадських просторах, на шляхах до об'єктів громадського призначення, транспорту та транспортної інфраструктури тощо.

Направляючі ТС також доцільно встановлювати в інтер'єрі будівель та об'єктів громадського призначення для полегшення орієнтуванні та навігації осіб із порушеннями зору та інших користувачів в холах, вестибюлях, залах тощо.

8.1.11 Місце розміщення направляючої ТС повинно максимально безпечним для всіх користувачів. При прокладанні направляючої ТС паралельно будівлі чи споруди відстань від ТС до відповідного об'єкта має бути не менше ніж 3 м. Не допускається встановлення направляючої ТС в зоні об'єктів, нижній край яких є' нижче 2,1 м по горизонталі і виступає більше ніж 0,1м по вертикалі (гілки дерев, поштові скриньки, укриття таксофонів, банкомати, інформаційні щити тощо).

Початок та закінчення направляючої ТС необхідно позначати комбінованою (інформаційною) ТС. Місце зміни напрямку руху направляючої ТС, поворот чи розходження в різні боки необхідно позначати комбінованою (інформаційною) ТС із усіченими конусами завширшки не менше ніж

0,6 м.

Попереджувальні та направляючі ТС можуть виконувати функцію комбінованої (інформаційної) ТС (перед пішохідними переходами /наземними, підземними/, пандусами, сходами, вхідними групами, дверима тощо).

Інформаційна ТС може вказувати місце початку пішохідного переходу (перехрестя); в такому випадку вона наноситься перпендикулярно до попереджувальної ТС по всій ширині пішохідного шляху. Таким чином також може позначатися підземні переходи початок (закінчення) зупинок громадського транспорту, місць посадки в міський транспорт тощо.

8.1.12 Інформаційні ТС можуть бути розміщені на стінах приміщень та вказувати місце знаходження тактильних інформаційних покажчиків. При цьому ТС може мати вигляд тактильної смуги завширшки від 0,1 м без рельєфного рисунку.

8.1.13 Поверхня ТС повинна бути неслизькою.

8.1.14 Основні розміри, колір, форма рифлення, призначення, правила застосування, вимоги до поверхні ТС повинні відповідати вимогам забезпечення безпеки пішохідного і дорожнього руху [4]. З цією метою слід створювати систему орієнтирів, встановлюючи всередині будівлі спеціальні інформаційні таблиці, активно використовуючи світло, колір, фактуру опоряджувальних матеріалів.

Рис. 28 – Організація попереджувальної тактильної смуги перед початком сходів

8.1.15 ТС мають бути надійно закріплені, вони не повинні зсуватися та/або «задиратися» в разі їх контакту із взуттям або засобами реабілітації.

8.1.16 ТС повинні мати підвищену зносостійкість до інтенсивного механічного впливу (механічної дії). Термін використання покажчиків повинен відповідати термінові використання прилеглого покриття.

8.1.17 Тактильні інформаційні покажчики (ТІП) – дублюють плоско друковану текстову чи графічну інформацію у тактильному вигляді та шрифтом Брайля. Порядок тактильних символів має відображатися зліва направо. Форми, на яких розташовано ТІП не повинні мати гострих кутів (мати заокруглення). Для визначення напрямку руху до, чи місце знаходження ТІП, мають використовуватися направляючі та інформаційні ТС.

ТІП поділяються на інформаційні тактильні таблички, інформаційні тактильні позначки та мнемосхеми.

Інформаційні тактильні таблички мають дублювати текстову ін-

формацію що розташована зовні та в середині об'єкта у тактильному вигляді плоско друкованого тексту та шрифтом Брайля.

Зовнішня тактильна табличка має містити основну інформацію про об'єкт, назву, години роботи тощо. Місце розміщення зовнішньої тактильної таблички праворуч від входу до об'єкту чи будівлі на висоті від 1,2 м до 1,5 м на стіні або окремому стояку, вертикально по відношенню до землі, або на спеціальному стояку горизонтально під кутом 25-40° на висоті 0,9м.

Внутрішні тактильні таблички мають містити (дублювати) текстову інформацію у тактильному вигляді плоско друкованого тексту та шрифтом Брайля. Таблички з номером кабінету та його призначенням мають бути розміщені на висоті від 1,2-1,5 м на відстані 0,3 м *справа* відносно дверей.

Тактильні позначки мають містити *коротку інформацію об'єкту виконану шрифтом Брайля.* Тактильними позначками (ТП) мають позначатися:

- номер поверху на поручнях чи перилах сходів (напрям нанесення символів – зліва на право) та наличниках дверей входу до ліфта ;
- номери поверху на (чи біля) кнопках у ліфтах, кнопках виклику чи зв'язку з персоналом.

8.1.18 Місце знаходження мнемосхеми має бути у доступному та зрозумілому для МГН місці переважно біля входу/виходу до будівлі (об'єкту).

8.2 Вимоги до тактильних дорожніх покажчиків

8.2.1 Глибина рифлення для тактильних дорожніх покажчиків має бути 0,05-0,07 м, а типи рифлення приймаються за рис. 28.

8.2.2 Варіанти маркування дверей и дверних прорізів та приклади розміщення маркування и оглядових панелей на вхідних дверях надані на рис.29-30.

8.2.3 Покриття наземного пішохідного переходу для осіб з порушенням зору повинно відрізнятися від покриття тротуару і проїзної частини дороги.

Рис. 29 – Типи рифлення тактильно-контрастних покажчиків для різних видів технологій

Рисунок 30 - Приклад тактильної поверхні з показчиками при ходьбі, що використовуються у відкритому просторі

1- тактильна поверхня з показчиками при ходьбі, як шаблон для звернення уваги для точки визначення або ризику (попередження, з крушними рифами)

2- тактильна поверхня з показчиками при ходьбі в якості направляючого за-
собу (з паралельними/ребристими лініями)

Коментар

Рис.31 – Варіанти маркування дверей и дверних прорізів

А - зміна фактури та кольору полоси орієнтування перед дверним прорізом;

Б – вказівка про напрямок відчинення дверей;

В - виділення контрастної фактурної полосою дверного прорізу

Рис. 32 – Приклади розміщення маркування и оглядових панелей на вход-
них дверях

8.3 Вимоги до тактильних підлогових покажчиків

8.3.1 Тактильні підлогові покажчики можуть бути виготовлені з різ-
них матеріалів, що мають проти слизькі властивості, в тому числі із кера-
мічних плиток відповідно до вимог ДСТУ Б В.2.7-117.

8.3.2 Якщо в коридорах громадських будівель і споруд покладені ки-
лимові доріжки, то для позначення бічних проходів їх килимову доріжку
прокладають під магістральною килимовою доріжкою.

8.3.3 У приміщеннях промислових будівель і споруд як підлогові
покажчики можуть бути використані діелектричні гумові килими відповідно
до вимог ГОСТ 4997, завширшки не менше 0,3 м.

Для позначення бічних проходів у коридорах будівель і споруд
можна використовувати діелектричні гумові килими, які підкладають під
гумовий килим, що позначає магістральну доріжку.

8.3.4 Для позначення виходу з будівлі і споруди застосовують різні
матеріали смугою завширшки від 0,3 м і завдовжки, що дорівнює ширині
дверей, викладені на відстані 1,5 м до дверей (рис. 30).

8.4 Візуальні елементи доступності (ВЕД)

8.4.1 Вимоги до візуальних елементів доступності

До візуальних елементів доступності - засоби безпеки, орієнту-
вання, отримання інформації для осіб із порушеннями зору та інших корис-
тувачів. Основний принцип використання ВЕД це зорове сприйняття. Ство-
рення ВЕД відбувається за допомогою кольорових рішень, інформаційних
табличок, інформаторів та покажчиків.

8.4.2 Кольорові рішення

Для вільного пересування, орієнтування, отримання інформації та
безпеки мають використовуватися кольорові рішення. *Основний принцип ви-
користання кольорових рішень для ВЕД – контрастне співвідношення ко-
льорів.*

Кольорові рішення для вільного орієнтування МГН при пресуванні на шляхах руху до (на) об'єктів соціальної, інженерно-транспортної інфраструктури, пішохідних шляхах, прилеглої до об'єктів території тощо та в середині об'єктів необхідно штучно чи природно виділяти контрастним кольором *або використовувати контрастне співвідношення кольорів*:

- шляхи до об'єкта;
- фасадні та вхідної групи об'єкта;
- складні ділянки (наприклад, у вестибюлях, на перетинах шляхів руху)

з метою забезпечення структурованості простору;

- дверні прорізи зовні та всередині. Якщо двері та фасад співпадають за кольором дверний проріз маркується по периметру. Також дверний проріз облаштовується текстовою табличкою вхід/вихід виконаною збільшеним шрифтом та у контрастному співвідношенні кольорів. Якщо на об'єкті присутні обертові двері, на стіну вздовж якої відбувається рух, наноситься контрастна смуга по всій довжині руху висотою не менше 0,1м. Також у зоні руху обертових дверей колір підлоги має відрізнитися від кольору перед/за дверима;

- перила на пандусах та сходах;
- шляхи руху всередині об'єкту, у приміщеннях, що мають повороти (використання різних кольорів на стику підлогових покриттів), зміну локацій зовні та всередині об'єкту.

Також необхідно контрастно виділяти окремі об'єкти та елементи інтер'єрів, якщо вони візуально не помітні, а саме:

- дверну фурнітуру (дверні петлі, ручки), замки, засоби для прийняття електронних карток чи перепусток;
- елементи умеблювання (столи, шафи, стільці, лави тощо);
- елементи обладнання для надання/отримання товарів, інформації чи послуг;
- вмикачі світла (розетки).

8.4.3 Позначення кольором небезпечних для МГН ділянок або об'єктів

8.4.3.1 Виділення контрастним кольором або нанесення попереджувальних контрастних смуг відбувається при відсутності природного кольорового виділення на таких об'єктах та окремих елементах:

- пішохідні шляхи – наземні обмежувачі руху транспорту, шлагбауми, стовпи та колони, бордюрний камінь на пішохідному шляху, початок/закінчення штучного підвищення (пониження) пішохідного шляху, інші

перешкоди тощо;

– сходи (зовні або всередині об'єкту). Контрастна смуга наноситься на першу та останню сходинку сходового маршруту на краю сходинки. Глибина та висота смуги 0,05-0,1 м, смуга наноситься по всій ширині сходинки. Смуга наноситься на інші сходинки за умови, що ширина, глибина чи висота сходинок відрізняються одна від одної. Якщо на сходах знаходиться бетонний з'їзд для колісних або швелер, він має бути повністю виділений контрастним кольором;

– початок та закінчення пандуса (за відсутності попереджувальних ТС);

– дверні прорізи. Нижня частина дверей смуга по всій ширині дверей заввишки 0,2-0,4 м. Дверний косяк – смуга по всій висоті дверей завширшки 0,05-0,1 м;

– пороги;

– інші перешкоди, на шляхах руху (колони, відкриті прорізи, обмежувачі руху, інформаційні стояки, елементи обладнання для придбання/отримання товарів, інформації чи послуг, декоративні конструкції, навісні перешкоди, стелі тощо).

8.4.3.2 Усі прозорі чи скляні конструкції, які знаходяться на шляхах руху МГН, а також прозорі елементи об'єктів, де відбувається отримання інформації та послуг, придбання товарів, повинні мати контрастне маркування:

- прозорі двері облаштовуються попереджувальною контрастною смугою на висоті від 1,0-1,5 м, із шириною смуги ідентичною ширині дверного прорізу. Висота смуги має бути не менше ніж 0,1 м. Додатково прозорі дверні прорізи мають бути облаштовані текстовою табличкою вхід/вихід, виконаною збільшеним шрифтом та з контрастним співвідношенням кольорів. Якщо разом із прозорими дверима на об'єкті є прозорий фасад, прозорі двері додатково маркуються по периметру (краю) дверного прорізу з шириною смуги від

0,1 м. Маркування прозорого фасаду є обов'язковим. Якщо на об'єкті знаходяться обертові прозорі двері, на стіну, вздовж якої відбувається рух, наноситься контрастна смуга по всій довжині руху заввишки не менше ніж 0,1 м. Також у зоні руху обертових дверей колір підлоги має відрізнятися від кольору перед/за дверима;

- прозорі стіни, турнікети, ніші елементи інтер'єру, обладнання чи меблів (столи, шафи, стільці, лави тощо), що знаходяться на шляхах руху. Елементи обладнання для придбання/отримання товарів, інформації чи пос-

луг, стійки, полички тощо;

- прозорі елементи конструкцій або об'єктів, де може відбуватися отримання інформації придбання товарів чи послуг (операційні вікна в банках, пошті, каси, довідкові бюро чи бюро перепусток) маркується таким чином, що контрастна смуга влаштовується по всьому периметру (ширині) зони, де відбувається передача грошей, документів, товарів тощо, заввишки 0,01-0,02 м. Якщо верхня частина відповідного об'єкта знаходиться на висоті до 2-ох метрів на ній також наноситься попереджувальна контрастна смуга. В разі розташування операційного вікна на рівні скляного фасаду, то попереджувальна смуга наноситься по периметру вікна.

8.4.3.3 При контрастному маркуванні можна використовувати рекламну, інформаційну, довідкову інформацію. Головна вимога сприйняття інформації особами з порушенням зору – це застосування контрастного кольору фону, контрастного до фону кольору шрифтів, мінімум тексту, відстань від тексту до початку/закінчення фонові поверхні вгору та вниз не менше 0,05 м, використання не більше 2-ох кольорів.

8.4.4 Інформаційні таблички, інформатори та покажчики (ІТІП)

8.4.4.1 ІТІП мають бути зрозумілими, та доступними для усіх категорій МГН. Для забезпечення принципів універсального дизайну ІТІП рекомендується об'єднувати із ТІП. Усі ІТІП мають бути виконані **збільшеним шрифтом та у контрастному співвідношенні кольорів** шрифтів відносно до фону табличок (рис. 31).

ІТІП мають бути розташовані на зручній для вільного зорового сприймання висоті 120-160см. Якщо ІТІП розміщується на фасаді від 2 м. та вище – необхідно чітко використовувати рекомендації щодо розміру символів, формату та співвідношення кольорів (додаток В).

8.4.4.2 Адресні таблички мають бути розміщені при вході на прилеглу до об'єкту територію (при наявності). Адресні таблички на самому об'єкті мають бути розташовані по краям будівлі та перед входом до будівлі.

Покажчики, які вказують напрям руху до відповідних об'єктів мають бути розташовані в зоні видимості відносно один до одного. Зміст покажчиків, для орієнтування та навігації має бути чітким та лаконічним.

Фон ІТІП, на якому наносяться шрифти чи графічні символи, має бути матовим, не допускається відбиття та відблиски. ІТІП мають добре освітлюватися з усіх сторін.

Для вільного та безперешкодного отримання інформації усіма кате-

горіями МГН необхідно дотримуватися критеріїв щодо шрифтів, графічних символів та спеціальних позначок (додаток В).

8.5 Аудіопокажчики (АП)

8.5.1 Засоби безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушеннями зору та інших осіб з інвалідністю розділяються на звукові маячки-сигналізатори та голосові інформатори. Звукові маячки-сигналізатори, можуть розташовуватися при входних групах до об'єктів та повинні вказувати необхідний напрямок руху. Голосові інформатори сприяють отриманню особами з порушенням зору інформації про об'єкт та послуги, що надаються. Можливе їх використання як тифлокометар (аудіогід) в об'єктах торгівлі, культури тощо.

Рис. 33 – Визначення параметрів інформаційних табличок для осіб з інвалідністю

8.5.2 АП не повинні створювати незручності людям. АП можуть працювати у постійному режимі або вмикатися особами з порушенням зору за допомогою спеціальних приладів або смартфонів (принцип «Система локальної навігації»).

9 ВИМОГИ ДО ПРОЕКТУВАННЯ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД ГРОМАДСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ІЗ УРАХУВАННЯМ ПОТРЕБ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ

9.1 Проектування із урахуванням потреб осіб з порушенням слуху (глухих і слабочуючих), полягає не у створенні особливих умов і зміні параметрів зон і просторів у будівлях і спорудах, а у врахуванні їх потреб на ранніх стадіях проектування стосовно акустики приміщень, забезпечення отримання необхідної інформації шляхом візуального сприйняття і організації сурдоперекладу та/або субтитрування.

9.2 Проектування громадських будівель і споруд з урахуванням потреб осіб з порушенням слуху полягає в тому, що при розрахунку часу реверберації необхідно враховувати, що при малому часі реверберації мова може бути нерозбірливо сприйнятою зазначеними особами. Якщо час реверберації надто тривалий (наприклад, у зальних приміщеннях), фоновий шум і луна не тільки заважають сприйняттю мови, але й несприятливо позначаються на особах із порушенням слуху.

9.3 У громадських будівлях і спорудах, які розраховані на постійне відвідування або перебування в них осіб з порушеннями слуху, необхідно передбачати додаткові системи звукопідсилення та розміщення візуальної інформації (світлові табло).

9.4 Для полегшення орієнтації осіб з порушенням слуху рекомендується передбачати звукопоглинальні поверхні, такі як перфорована багатошарова акустична стеля, килимове покриття підлоги тощо.

9.5 Серед телефонів-автоматів необхідно встановлювати чітко позначений відеоапарат із індивідуальним обладнанням для осіб з порушенням слуху.

9.6 У зонах інформаційних служб, торговельних кіосків, буфетних і барних стійок тощо освітлення повинно забезпечувати можливість читання по губах. У цих зонах не рекомендується влаштувати скляні екрани, так як вони можуть давати відображення та відблиск, що заважатиме глядачевому сприйняттю.

9.7 Громадські будівлі і споруди слід оснащувати послідовною повною (від входу до окремих приміщень) візуальною інформацією, щоб особи з порушенням слуху і мовлення мали змогу орієнтуватися без додаткового спілкування, в разі якого виникають труднощі. Кожна кімната і приміщення повинні бути чітко позначені, знаки (показчики) мають бути крупними і максимаьно освітленими.

Кабіни ліфта мають бути оснащені відео- чи іншим оперативним текстовим інформаційним зв'язком з диспетчером.

9.8 У будівлях і спорудах, де передбачена звукова інформація, необхідно застосовувати дублювання інформації написами на дисплеях, таблицях і піктограмах.

9.9 Система засобів інформації і сигналізації про небезпеку повинні бути комплексними і передбачати візуальну (світлову), звукову і тактильну інформацію в приміщеннях, призначених для перебування всіх категорій інвалідів, у тому числі осіб з порушенням слуху. Вони мають відповідати вимогам ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.5-56 і [11].

10 ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Шляхи евакуації

10.1 Проектні рішення будинків і споруд повинні забезпечувати безпеку МГН відповідно до вимог ДБН В. 1.1 -7 з урахуванням мобільності осіб з інвалідністю різних категорій (згідно з додатком А), їхньої чисельності і місця перебування (роботи, обслуговування, відпочинку) у будівлі або споруді.

10.2 Місця обслуговування та (або) постійного перебування МГН повинні розташовуватися на мінімально можливих відстанях від евакуаційних виходів із приміщень, з поверхів і з будівлі назовні. При цьому відстань від

дверей приміщення з перебуванням осіб з інвалідністю, що виходить у тупиковий коридор, до евакуаційного виходу з поверху або назовні не повинна перевищувати 15 м, в інших випадках—30м.

Місця для осіб з інвалідністю у залах для глядачів повинні розташовуватися в окремих рядах, які виходять на самостійний шлях евакуації, що не перетинається зі шляхами евакуації іншої частини глядачів.

Місця для глядачів з ураженням опорно-рухового апарату на трибунах спортивних споруд і спортивно-видовищних будівель необхідно передбачати в зоні, що безпосередньо прилягає до виходу на трибуну.

Посадкові місця (столи) для осіб з інвалідністю у залах підприємств харчування слід розташовувати поблизу від евакуаційного виходу, але в непрохідній зоні.

10.3 Ширина (у просвіті) ділянок евакуаційних шляхів, які використовуються МГН, повинна бути не менше ніж, м:

- дверей із приміщень, у яких перебуває не більше ніж 15 осіб 0,9;
- прорізів і дверей в інших випадках, проходів усередині приміщень..1,2;
- перехідних лоджій і балконів .1,5;
- коридорів, пандусів, що використовуються для евакуації .1,8

10.4 Не допускається передбачати шляхи евакуації МГН по сходах типу С3 (зовнішніх відкритих).

Пандус, який слугує шляхом евакуації з вище розташованих поверхів у будівлі або споруді, які реконструюються, повинен бути безпосередньо зв'язаний через тамбур з виходом назовні.

10.5 Несучі конструкції пандусів слід виконувати з негорючих матеріалів з межею вогнестійкості не менше ніж R60 з дотриманням вимог ДСТУ Б В.1.1-4.

У будівлях I ступеня вогнестійкості несучі та огорожувальні конструкції приміщень з пандусами повинні мати межу вогнестійкості не менше ніж R150 (для колон), REI150 (для стін), EI150 (для перегородок), а у будинках II ступеня вогнестійкості – R 120 (для колон), REI120 (для стін), EI 120 (для перегородок) тощо.

10.6 Матеріали, що застосовуються на шляхах евакуації (сходових клітках, коридорах, вестибюлях, пандусах тощо), повинні бути негорючими або мати показники пожежної небезпеки не вище ніж:

G1, B1, D2, T2 - для опорядження стін, стель і заповнення в підвісних стелях

коридорів, сходів, сходових кліток, вестибюлів, холів (у тому числі ліфтових холів), фойє;

П, РП1, Д2, Т2 – для покриття підлог коридорів, сходів, сходових кліток, вестибюлів, холів (у т.ч. ліфтових холів), фойє.

10.7 Якщо за проектом неможливо забезпечити необхідний (розрахунковий) час евакуації, то для порятунку МГН на шляхах евакуації слід передбачати пожежобезпечну зону, з якої вони можуть евакуюватися більш тривалий час або знаходитися в ній до прибуття рятувальних підрозділів.

Гранично допустима відстань від найбільш віддаленої точки приміщення з перебуванням МГН до дверей у пожежобезпечну зону повинна бути в межах досяжності за необхідний час евакуації.

10.8 Площа пожежобезпечної зони повинна бути розрахована на всіх осіб з інвалідністю, що залишилися на поверсі, виходячи з питомої площі, що припадає на одну людину, яка рятується, за умови можливості її маневрування не менше ніж, м²/люд.:

- особа у кріслі колісному 2,40;
- особа у кріслі колісному із супровідним 2,65;
- особа з інвалідністю, що переміщується самостійно 0,75;
- особа з інвалідністю, що переміщується із супровідним.....1,00.

До складу пожежобезпечної зони може включатися площа прилеглої лоджії або балкону, відокремлених протипожежними перешкодами від решти приміщень поверху.

10.9 Пожежобезпечні зони слід передбачати поблизу вертикальних комунікацій або проектувати їх як єдиний вузол з виходом на незадимлювану сходову клітку типу Н1 або до приміщення для пандуса.

10.10 Пожежобезпечна зона повинна бути відокремлена від інших приміщень і прилеглих коридорів протипожежними перешкодами, які мають межу вогнестійкості: стіни - REI90, перекриття — REI 60 (2-го типу), протипожежні двері і вікна — EI 60 (1-го типу).

10.11 Матеріали, що застосовуються для опорядження стін, стель та покриття пожежобезпечних зон, повинні бути негорючими.

Двері до пожежобезпечної зони повинні бути протипожежними та такими, що зачиняються самі з ущільненнями в притулах.

10.12 Пожежобезпечна зона повинна бути незадимлюваною. У разі пожежі в ній повинен створюватися надлишковий тиск 20 Па при одних відкритих дверях евакуаційного виходу або вхід до пожежобезпечної зони повинен виконуватися через протипожежний тамбур-шлюз 1-го типу з підпором

повітря під час пожежі.

У шахтах ліфтів, що мають виходи до пожежобезпечної зони, повинен бути створений підпір повітря під час пожежі, що відповідає вимогам ДБН В.2.5-67

10.13 Цивільні будівлі для маломобільних груп населення повинні бути обладнані системою оповіщення про пожежу та керування евакуацією людей не нижче 4-го типу згідно з ДБН В. 1.1-7.

Синхронною (звуковою і світловою) сигналізацією, підключеною до системи оповіщення про пожежу, слід обладнувати приміщення і зони громадських будівель і споруд, відвідувані МГН, і виробничі приміщення, що мають робочі місця для осіб з інвалідністю.

Для аварійної звукової сигналізації слід застосовувати прилади, що забезпечують рівень звуку не менше ніж 15 дБА протягом 30 с, при перевищенні максимального рівня звуку в приміщенні на 5 дБА.

11 САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ

11.1 Всі елементи доступності для осіб з порушенням зору та слуху повинні мати позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

11.2 Світлові елементи повинні відповідати вимогам ДБН В.2.5-28.

11.3 При обладнанні приміщень звуковими сигналізаторами рівень звуку на робочих місцях в суміжних приміщеннях не повинен перевищувати гранично допустимих рівнів, згідно з вимогами ДСН 3.3.6.037.

Санітарно-гігієнічні приміщення

11.4 У всіх будівлях, у складі санітарно-гігієнічних приміщень повинні бути передбачені спеціально обладнані для МГН: місця або кабінки в роздягальні, універсальні або доступні кабінки в туалетах і душових, ванних кімнатах.

11.5 В групі туалетів громадських та виробничих будівель повинні бути виділені універсальні кабінки.

При застосування універсальної кабінки вхід в неї повинен проектуватися з урахуванням того, що супроводжувальні осіб з інвалідністю особи можуть бути протилежної статі.

Слід передбачати для осіб з інвалідністю з порушенням опорно-рухового апарату та порушенням зору закриті душові кабінки з відчиненням дверей назовні і входом безпосередньо з роздягальні з неслизькою підлогою або піддоном без порогу.

11.6 На дверях санітарно-гігієнічних приміщень і спеціалізованих ка-

бін (туалет, душова, ванна кімната) слід передбачати спеціальні знаки, у тому числі тактильні.

Двері повинні відчинятися назовні. Ширина дверного прорізу в чистоті в кабіні туалету громадських та виробничих будівель повинна бути не менше ніж 0,9 м та в душовій, ванній кімнаті, парильній лазні— не менше ніж 0,8 м.

11.7 Пристрої для відчинення та зачинення дверей, а також горизонтальні поручні, ручки, важелі, крани та кнопки різних апаратів, отвори торговельних, питних, платіжних та білетних автоматів, отвори чипкарт та інших систем контролю та інші керуючі системи та інші пристрої, якими можуть скористатися МГН всередині приміщення, повинні встановлюватися на висоті не більш ніж 1,1 м і не менше ніж 0,85 м від підлоги і на відстані не менше ніж 0,4 м від бічної стіни приміщення або іншої вертикальної площини. Дозволяється використання згідно з умовами технічного завдання, вмикачів/вимикачів пультів дистанційного керування освітленням та зашторюванням, електронними пристроями та іншою технікою.

11.8 У громадських туалетах, у тому числі розташованих у громадських будівлях (крім зазначених у ДБН В.2.2-9), необхідно передбачати не менше однієї універсальної кабінки, доступної для всіх категорій громадян (рис. 32). У будь-яких громадських будівлях при розрахунковій чисельності відвідувачів 50 осіб і більше або у разі розрахункової тривалості перебування відвідувача в будинку 60 хв і більше слід передбачати туалет з універсальною кабінкою.

11.9 Туалети в будинках, де працюють особи з інвалідністю повинні бути на кожному поверсі, незалежно від кількості працюючих, при цьому не менше ніж одна із загальної кількості кабін у туалетах повинна бути універсальною. Один з пісуарів у туалеті (туалетах) повинен розміщуватись на висоті 0,4 м від підлоги.

Туалети для осіб з порушенням зору й осіб, що користуються кріслом колісним, повинні розміщуватися не далі ніж 60 м від робочого місця. Не дозволяється суміжне розміщення чоловічих і жіночих туалетів для осіб з порушенням зору

Рис. 32 – Обладнання громадського туалету

.У приміщеннях громадських душових слід передбачати не менше однієї кабінки, обладнаної для особи в кріслі колісному, перед якою слід передбачати простір для маневрування крісла колісного.

11.10 У санітарно-гігієнічних приміщеннях кількість кабін і пристроїв,

необхідних для працюючих на підприємстві або у закладі осіб з інвалідністю з порушенням опорно-рухового апарату і з порушенням зору, слід визначати з розрахунку: не менше однієї універсальної душової kabіни на трьох осіб з інвалідністю, не менше однієї раковини умивальника на сім осіб з інвалідністю незалежно від санітарної характеристики виробничих процесів.

Слід передбачати закриті душові kabіни з відчиненням дверей назовні і входом безпосередньо з гардеробної.

Умивальні для зазначених категорій осіб з інвалідністю слід розміщувати безпосередньо в гардеробному блоці або суміжно з ним. При цьому 40 % розрахункової кількості умивальників доцільно розміщувати поблизу робочих місць.

За кількості працюючих жінок понад 14 до 75 включно слід передбачати одну kabіну з гігієнічним душем, яка повинна розміщуватись при жіночому туалеті та мати вхід з умивальної. Кількість приміщень або kabін особистої гігієни жінок слід приймати з розрахунку: один гігієнічний душ на 75 жінок, які працюють у найбільш багаточисельній зміні. У вказаних приміщеннях повинні бути передбачені місця для роздягання та умивальник.

11.11 Універсальна kabіна туалету загального користування повинна мати розміри в плані не менше ніж, м: ширина - 1,65, глибина - 1,8. У kabіні поруч з унітазом слід передбачати простір для розміщення крісла колісного, а також гачки для одягу, милиць та іншого приладдя.

В універсальній kabіні й інших санітарно-гігієнічних приміщеннях, призначених для користування всіма категоріями громадян, у тому числі осіб з інвалідністю, слід передбачати можливість встановлення в разі потреби поручнів, штанг, поворотних або відкидних сидінь. Не допускається використання в універсальних kabінах підлогових чаш замість унітазів.

11.12 Розміри в плані санітарно-гігієнічних приміщень для індивідуального користування в житлових будинках повинні бути не менше ніж, м:

- ванної кімнати або суміщеного санітарного вузла 2,2×2,2;
- туалету з умивальником (рукомийником) 1,6×2,2

11.13 Геометричні параметри зон, які використовуються особами з інвалідністю, у тому числі на кріслах колісних, у санітарно-побутових приміщеннях громадських і виробничих будівель слід приймати за таблицею 11.1.

Таблиця 11.1
Найменування санітарно-побутових приміщень громадських і виробничих будинків Розміри в плані (у чистоті) не менше ніж, м
Kabіни душових: закриті відкриті і з наскрізним проходом;

кабіни напівдушів
 1,8×1,8
 1,2×0,9
 Кабіни особистої гігієни жінок 1,8×2,6
 Кабіни туалетів 1,8×1,65
 Лави в гардеробних 0,6×0,8
 Шафи в гардеробних для вуличного і домашнього одягу 0,4×0,5

11.14 Індивідуальні шафи для зберігання одягу осіб з інвалідністю, що користуються кріслом-коляскою, у роздягальнях спортзалів слід розташовувати в нижньому ярусі заввишки не більше ніж 1,3 м від підлоги. При відкритому способі зберігання домашнього одягу гачки в роздягальнях повинні встановлюватися на тій же висоті.

Індивідуальні шафи у побутових приміщеннях підприємств і закладів повинні бути суміщеними (для зберігання вуличного, домашнього і робочого одягу).

11.15 Ширину проходів між рядами слід приймати не менше ніж, м:

- для кабін душових закритих і відкритих, умивальників групових і одиночних, туалетів, пісуарів.....1,8;
- для шаф гардеробних з лавами (з урахуванням лав).....2,4;
- те саме без лав.....1,8.

11.16 Рекомендується застосування водопровідних кранів важільної або натискної дії, а за можливості - керованих електронними системами. Керування спуском води в унітазі рекомендується розташовувати на бічній стіні кабінки.

**ДОДАТОК А
(обов'язковий)**

**МАТЕРІАЛИ ДО РОЗРАХУНКУ РІВНЯ ПОЖЕЖНОЇ
БЕЗПЕКИ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ**

Для урахування специфіки пересування МГН по шляхах евакуації слід застосовувати додаткові розрахункові значення параметрів руху МГН.

А.1. За мобільними якостями людей у потоці осіб, які евакуюються з будівель і споруд, слід поділяти на 4 групи відповідно до таблиці А.1.

Таблиця А.1 Групи мобільності

Таблиця А.1

Групи мобільності	Загальні характеристики людей груп мобільності	Середня площа горизонтальної проекції людей , f, м ²
М1	Люди, що не мають обмежень щодо мобільності, у тому числі з дефектами слуху	0,1
М2	Немічні люди, мобільність яких знижена через старіння організму (інваліди по старості); інваліди на протезах; інваліди з порушенням зору, що користуються білою тростиною; люди з психічними відхиленнями	0,2
М3	Інваліди, що використовують при русі додаткові опори (милиці, ціпки)	0,3
М4	Інваліди, що пересуваються на кріслах колісних, що приводяться в рух вручну	0,96

А.2. Розрахункові значення швидкості й інтенсивності руху потоків людей з різною групою мобільності слід визначати за формулами:

, при $D > D_{0j}$, (A.1)

(A.2)

де i – швидкість та інтенсивність руху людей у потоці по j -му виду шляху при щільності потоку ;

**ДОДАТОК А
(обов'язковий)**

**МАТЕРІАЛИ ДО РОЗРАХУНКУ РІВНЯ ПОЖЕЖНОЇ
БЕЗПЕКИ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ**

Для урахування специфіки пересування МГН по шляхах евакуації слід застосовувати додаткові розрахункові значення параметрів руху МГН.

А.1. За мобільними якостями людей у потоці осіб, які евакуюються з будівель і споруд, слід поділяти на 4 групи відповідно до таблиці А.1.

Таблиця А.1 Групи мобільності

Групи мобільності	Загальні характеристики людей груп мобільності	Середня площа горизонтальної проекції людей , f, м ²
М1	Люди, що не мають обмежень щодо мобільності, у тому числі з дефектами слуху	0,1
М2	Немічні люди, мобільність яких знижена через старіння організму (інваліди по старості); інваліди на протезах; інваліди з порушенням зору, що користуються білою тростиною; люди з психічними відхиленнями	0,2
М3	Інваліди, що використовують при русі додаткові опори (милиці, ціпки)	0,3
М4	Інваліди, що пересуваються на кріслах колісних, що приводяться в рух вручну	0,96

А.2. Розрахункові значення швидкості й інтенсивності руху потоків людей з різною групою мобільності слід визначати за формулами:

, при $D > D_{0j}$, (A.1)

(A.2)

де i – швидкість та інтенсивність руху людей у потоці по j -му виду шляху при щільності потоку ;

– щільність людського потоку на ділянці евакуаційного шляху, m^2 / m^2 ;

– щільність людського потоку на ділянці евакуаційного шляху, m^2 / m^2 ;
 – значення щільності людського потоку на j -м виді шляху, при досягненні якого щільність потоку починає впливати на швидкість руху людей у потоці; m^2 / m^2

– середнє значення швидкості вільного руху людей по j -му виду шляху при значеннях щільності потоку $m / хв$;

– коефіцієнт, що відображає ступінь впливу щільності людського потоку на його швидкість при русі по j -му виду шляху.

Значення для потоків людей різних груп мобільності для формул (А.1) і (А.2) наведені у таблиці А.2.

Таблиця А.2

Таблиця А.2

Групи мобільності	Значення параметрів	Величина параметрів по видах шляху (j)				
		горизонтальний	сходи вниз	сходи нагору	пандус униз	пандус нагору
М1	V_{0j}	100	100	60	115	80
	D_{0j}	0,051	0,089	0,067	0,171	0,107
	a_j	0,295	0,400	0,305	0,399	0,399
М2	V_{0j}	30	30	20	45	25
	D_{0j}	0,135	0,139	0,126	0,171	0,146
	a_j	0,335	0,346	0,348	0,438	0,384
М3	V_{0j}	70	20	25	105	55
	D_{0j}	0,102	0,208	0,120	0,122	0,136
	a_j	0,350	0,454	0,347	0,416	0,446
М4	V_{0j}	60	-	-	115	40
	D_{0j}	0,135	-	-	0,146	0,150
	a_j	0,400	-	-	0,424	0,420

А.3 При русі людських потоків за участю МГН на ділянках шляху перед прорізами не слід допускати утворення щільності потоків вище ніж 0,5. При цьому розрахункові максимальні значення інтенсивності руху q_{max} через проріз різних груп мобільності слід приймати таким, що дорівнює: М1 – 19,6 м/хв., М2 – 9,7 м/хв., М3 – 17,6 м/хв., М4 – 16,4 м/хв.

– значення щільності людського потоку на j -м виді шляху, при досягненні якого щільність потоку починає впливати на швидкість руху людей у потоці; m^2 / m^2

– середнє значення швидкості вільного руху людей по j -му виду шляху при значеннях щільності потоку $m / хв$;

– коефіцієнт, що відображає ступінь впливу щільності людського потоку на його швидкість при русі по j -му виду шляху.

Значення для потоків людей різних груп мобільності для формул (А.1) і (А.2) наведені у таблиці А.2.

Таблиця А.2

Таблиця А.2

Групи мобільності	Значення параметрів	Величина параметрів по видах шляху (j)				
		горизонтальний	сходи вниз	сходи нагору	пандус униз	пандус нагору
М1	V_{0j}	100	100	60	115	80
	D_{0j}	0,051	0,089	0,067	0,171	0,107
	a_j	0,295	0,400	0,305	0,399	0,399
М2	V_{0j}	30	30	20	45	25
	D_{0j}	0,135	0,139	0,126	0,171	0,146
	a_j	0,335	0,346	0,348	0,438	0,384
М3	V_{0j}	70	20	25	105	55
	D_{0j}	0,102	0,208	0,120	0,122	0,136
	a_j	0,350	0,454	0,347	0,416	0,446
М4	V_{0j}	60	-	-	115	40
	D_{0j}	0,135	-	-	0,146	0,150
	a_j	0,400	-	-	0,424	0,420

А.3 При русі людських потоків за участю МГН на ділянках шляху перед прорізами не слід допускати утворення щільності потоків вище ніж 0,5. При цьому розрахункові максимальні значення інтенсивності руху q_{max} через

проріз різних груп мобільності слід приймати таким, що дорівнює: М1 – 19,6 м/хв., М2 – 9,7 м/хв., М3 – 17,6 м/хв., М4 – 16,4 м/хв.

ДОДАТОК Б

(обов'язковий)

РОЗРАХУНОК КІЛЬКОСТІ ЛІФТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ПОРЯТУНКУ ІНВАЛІДІВ ІЗ ЗОН БЕЗПЕКИ

Б.1. Необхідна кількість ліфтів, n , доступних для осіб з інвалідністю і використовуваних для їхнього порятунку у випадку пожежі в будівлі, визначається за формулою:

(Б.1)

де T_p – розрахунковий час порятунку одним ліфтом, с.;

$T_{сп}$ – допустимий час порятунку, що дорівнює 10 хв.

Ліфт для транспортування пожежних підрозділів може бути використаний для порятунку осіб з інвалідністю під час пожежі.

Б.2. Розрахунковий час порятунку T_p визначається за формулою:

$$T_p = TK, \quad (Б.2)$$

де T – час кругового рейса ліфта при порятунку інвалідів, с, що визначається за формулою (Б.3);

K – розрахункова кількість рейсів, необхідна для порятунку осіб з інвалідністю, що визначається за формулою (Б.4).

(Б.3)

де $\sum_{i=1}^m n_i$ – сума позначок рівнів поверхів, з яких буде проводитися порятунок осіб з інвалідністю, відносно рівня першого поверху, м;

m – кількість поверхів, з яких буде проводитися порятунок осіб з інвалідністю;

V – номінальна швидкість ліфта, м/с;

(Б.4)

де $\sum_{i=1}^E n_i$ – сумарна кількість осіб з інвалідністю і супровідних їх людей, люд., наведені у завданні на проектування;

E – номінальна місткість ліфта, люд.

ДОДАТОК Б

(обов'язковий)

РОЗРАХУНОК КІЛЬКОСТІ ЛІФТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ПОРЯТУНКУ ІНВАЛІДІВ ІЗ ЗОН БЕЗПЕКИ

Б.1. Необхідна кількість ліфтів, n , доступних для осіб з інвалідністю і використовуваних для їхнього порятунку у випадку пожежі в будівлі, визначається за формулою:

(Б.1)

де T_p – розрахунковий час порятунку одним ліфтом, с.;

$T_{сп}$ – допустимий час порятунку, що дорівнює 10 хв.

Ліфт для транспортування пожежних підрозділів може бути використаний для порятунку осіб з інвалідністю під час пожежі.

Б.2. Розрахунковий час порятунку T_p визначається за формулою:

$$T_p = TK, \quad (Б.2)$$

де T – час кругового рейса ліфта при порятунку інвалідів, с, що визначається за формулою (Б.3);

K – розрахункова кількість рейсів, необхідна для порятунку осіб з інвалідністю, що визначається за формулою (Б.4).

(Б.3)

де $\sum_{i=1}^m n_i$ – сума позначок рівнів поверхів, з яких буде проводитися порятунок осіб з інвалідністю, відносно рівня першого поверху, м;

m – кількість поверхів, з яких буде проводитися порятунок осіб з інвалідністю;

V – номінальна швидкість ліфта, м/с;

(Б.4)

де $\sum_{i=1}^E n_i$ – сумарна кількість осіб з інвалідністю і супровідних їх людей, люд., наведені у завданні на проектування;

E – номінальна місткість ліфта, люд.

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

1. Житловий кодекс України. Проект. 2004 (Жилищный кодекс Украины. Проект)
2. Програма забезпечення безперешкодного доступу інвалідів з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлового та громадського призначення. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2003 р., № 653 (Программа обеспечения беспрепятственного доступа инвалидов с ограниченными физическими возможностями к объектам жилого и общественного назначения. Постановление Кабинета Министров Украины от 4 июня 2003 г., № 653)
3. Нормали архитектурно-планировочных элементов жилых и общественных зданий с учетом использования их инвалидами. Пособие по проектированию / Под ред. В.В.Куцевича. - К.: КиевЗНИИЭП, 1999
4. НАПБ 0.5.012-91 Технологічна інструкція "Порядок улаштування, монтаж засобів системи оповіщення про пожежу" (Технологическая инструкция "Порядок устройства, монтаж средств системы оповещения о пожаре" (И 220-08-91)
5. НАПБ А.0.1.001-2004 Правила пожежної безпеки в Україні (Правила пожарной безопасности в Украине)
6. НАПБ Б.01.007-2004 Правила облаштування та застосування ліфтів для транспортування пожежних підрозділів у будинках та спорудах (Правила оборудования и использования лифтов для транспортирования пожарных подразделений в зданиях и сооружениях)
7. НАПБ Б.07.005-86 (ОНТП 24-86) Определение категорий помещений по взрывопожарной и пожарной безопасности
8. Единые санитарные нормы и правила предприятий (производственных объединений), цехов и участков, которые предназначены для использования труда инвалидов и пенсионеров по старости

ЗМІСТ

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ 1

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

Засоби отримання інформації для осіб із порушеннями зору

В.1 Шрифти

В.1.1 Для вільного та безперешкодного отримання інформації усіма категоріями МГН необхідно дотримуватися критеріїв щодо шрифтів, графічних символів та спеціальних позначок.

В.1.2 Шрифти для ІТІП повинні бути легким для розпізнавання та читання. Співвідношення ширини і висоти літер, цифр і символів на позначення повинно бути в межах 3:5 і 1:1. Рекомендується використовувати шрифти без зарубок та декоративних елементів.

В.1.3 Розмір літер і графічних символів залежить від відстані для читання і ступеня зниження зору кожної окремої людини. У табл. В.1 представлені стандартні значення розмірів літер в залежності від максимальної відстані читання.

Таблиця В.1

МАКСИМАЛЬНА ВІДСТАНЬ ВІД КОРИСТУВАЧА ДО НАПISУ	РОЗМІР ЛІТЕР
30 м	52,0 см - 104,0 см
25 м	44,0 см - 87,0 см
20 м	35,0 см - 70,0 см
15 м	26,0 см - 52,0 см
10 м	17,0 см - 35,0 см
5 м	9,0 см - 18,0 см
2 м	3,5 см - 7,0 см
1 м	1,8 см - 3,5 см
30 см	0,5 см - 1,0 см
25 см	0,4 см - 0,9 см

В.1.4 При використанні контрастного співвідношення кольорів на ІТІП в поєднанні темний фон – світлий шрифт, рекомендований розмір шрифту необхідно збільшити на 25%.

2	НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ	1
3	ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ	3
4	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
5	ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК	4
6	ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО БУДИНКІВ ТА СПОРУД	6
6.1	Входи та шляхи руху до будинків	6
6.2	Сходи і пандуси	7
6.3	Ліфти і підйомники	8
6.4	Шляхи евакуації	9
6.5	Внутрішнє обладнання	10
6.6	Санітарно-гігієнічні приміщення	11
7	ОСОБЛИВІ ВИМОГИ ДО СЕРЕДОВИЩА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ	13
7.1	Житлові будинки і приміщення	13
7.2	Зони обслуговування відвідувачів у громадських будинках	14
7.3	Робочі місця	15
Додаток А.		
Матеріали до розрахунку рівня пожежної безпеки маломобільних груп населення		
		17
Додаток Б.		
Розрахунок кількості ліфтів, необхідних для порятунку інвалідів із зон безпеки		
		19
Додаток В.		
Бібліографія		
		20

ДОДАТОК Г	
(довідковий)	
БІБЛІОГРАФІЯ	
1	Житловий кодекс України (проект) 2004
2	Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009-2015 роки "Безбар'єрна Україна" Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р., № 784.
3	Конвенція про права осіб інвалідністю. Резолюція генеральної асамблеї ООН № 61/106, прийнята на шістдесят першій сесії ГА ООН 2006р. (Конвенція ратифікована Законом України) від 16 грудня 2009 р № 1767-IV
4	Правила дорожнього руху. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306
5	Нормали планировочных элементов жилых и общественных зданий с учетом возможностей инвалидов. Пособие по проектированию, Под ред. Куцевича В.В. -К.: КиевЗНИИЭП, 2009 (второе издание).
6	Рекомендації з архітектурно-планувальних рішень нових типів будинків на-вчально-виховного та лікувально-оздоровчого призначення для дітей-інвалідів, сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків (будинки дитини, дитячі будинки, школи-інтернати загального та спеціального типів), - К.: КиївЗНДІЕП, 1997
7	Збірник наукових праць КиївЗНДІЕП. Перспективні напрямки проектування житлових та громадських будівель. Спеціальний випуск „Фізкультурно-спортивні споруди, адаптовані для потреб інвалідів”, 2005
8	Рекомендації з проектування житлових будинків з квартирами соціального призначення. За заг. ред. Куцевича В.В. - К.: КиївЗНДІЕП, 2013
9	Альбом технічних рішень обладнання елементами безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів житлово-комунального призначення. Посібник з проектування (друге видання). – К.: КиївЗНДІЕП, 2011
10	Альбому технічних рішень щодо архітектурного планування закладів тимчасового та постійного перебування для інвалідів з розумовою відсталістю. - К.: КиївЗНДІЕП, 2015
11	НАПБ 0.5.012-91 Технологічна інструкція "Порядок улаштування,

	<p>монтаж засобів системи оповіщення про пожежу" (И 220-08-91)</p> <p>12 ВСН 60-89/Госкомархитектуры. Устройства связи, сигнализации и диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий. Нормы проектирования (Пристрої зв'язку, сигналізації та диспетчеризації інженерного обладнання житлових і громадянських будинків. Норми проектування).</p> <p>13 Единые санитарные нормы и правила предприятий (производственных объединений), цехов и участков, которые предназначены для использования труда инвалидов и пенсионеров по старости (Єдині санітарні норми та правила підприємств (виробничих об'єднань) цехів та ділянок, які призначені для використання праці інвалідів і пенсіонерів за старістю)</p> <p>Ключові слова: маломобільні групи населення, цивільні будинків та споруди, робочі місця інвалідів, особи з інвалідністю, особи з порушенням слуху, особи з порушенням зору, крісла колісні, пандуси, підйомники, комунікаційні простори, доступні для МГН будівлі і споруди, візуальні засоби інформації, тактильний, тактильний наземний, підлоговий покажчик, смуга руху, пожежобезпечна зона, система засобів інформації (інформаційні засоби), тифлотехнічні засоби, шрифт Брайля, піктограма, текстфон, катафоти, горизонтальні комунікації</p>
--	---

Червоним розділи які перенесені і стали частиною розділів 10 та 11

Бузковим-нові розділи